

MAGYAR LAPOK

+ 4 lei

Taxa postală plătită aprobabil Dir. Gen.

1 LEU-POSTA 1934.

Nagys. R. ... bert urnak
HUNGARIA

Főszerkesztő:
dr Paál Árpád

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP
V. évfolyam, 283 (1429) szám * Vasárnap, 1936 december 13

Főmunkatárs:
dr Gyárfás Elemér

Edward volt király búcsút mondott Angliának

A köztársaság kérdése az alsóházban. — Mindenik társország hozzájárult a királyváltáshoz

Londonból jelentik: Az angol alsóház pénteken délelőtt hozzákezdett a VIII. Edvárd király lemondásáról szóló törvény második olvasásához. Baldwin miniszterelnök bejelentette, hogy a társállamok közül Kanada, Ausztrália, Újzeland és Délafrika csatlakoztak a törvényjavaslatához. Attlee örmagy, az ellenzéki munkáspárt vezére ismét kifejezte, hogy Ófelsége kiránságának mielőbbi teljesülése végett pártja megszavazza a törvényjavaslatot. Maxton a köztársasági államformáért beadott indítványa mellett szólalt föl; ez indítványt már tegnapi átiradásaink ismertették.

Simon belügyminiszter válaszolt a Maxton fejtegetésére. Elmondotta, hogy az alkotmányos királyság intézménye ezredévnnyire egyidős az angol nép államával s benne van a nép szívében. Viszont

a történelem egyáltalán nem bizonyítja, hogy a köztársaság szilárd államforma volna, s hogy a szabadság intézményeit biztosítani tudná. Az angol birodalomban a királyság intézménye a birodalom egységének jelképe, másrészt az alkotmányoknak olyan történelmi fontossága, mely mindig diadalmasan állotta ki a legsúlyosabb megpróbáltatásokat és most is bebizonyította életképességét.

Az alsóház a belügyminiszter felszólalása után Maxton indítványát 403 szóval 5 ellenében nyeltette, s aztán szavazás nélkül, egyhangulag elfogadta második olvasásában is a lemondásról

szóló törvényjavaslatot. A harmadik olvasás előtt Baldwin miniszterelnök megindult hangon és könnyes szemekkel mondotta el a következő bucsuszavakat:

— A király néhány óra múlva megszűnik király lenni és ennek a törvényjavaslatnak aláírása utolsó uralkodói ténye lesz. Legyen szabad az alsóház nevében kijelenteni, hogy jól lehet egyhangulag teljesítettük most itt ezt a kötelességünket, mindig szeretettel fogunk emlékezni Ófelségére s azokért a buzgó és hű szolgálatokért, amelyeket walesi herceg korában, majd rövid időtartamu uralkodói tevékenysége során teljesített. Mindezekért a munkálatokért örökké hálások leszünk és soha nem fogjuk őt elfelejteni.

A harmadik olvasáskor egyik képviselő kérdezte, hogy a királynak el kell-e távoznia az országból? Az igazságügyminiszter azt felelte, hogy sohasem volt szó ilyen föltételekről.

Ezután a törvényszöveget harmadik olvasásában is elfogadták. A főrendiházban 15 perc alatt, vita nélkül elfogadták a törvényszöveget. Csak egyik lord szólalt fel olyan értelemben, hogy elítélte a világsajtónak ebben az ügyben véghezvitt szenzációhajhászását. A főrendiházi elfogadás után a törvénytervezet sűrűszen a királyhoz vitték, ki rögtön megadta a szentesítő aláírását. Ezzel megtrötént VIII. Edvárd király utolsó uralkodói ténykedése, s ő maga megszűnt király lenni.

Edward búcsuzó szavai a rádióban

„Edesanyám vigasztalt engem e nehéz órában“. — „Isten áldja mindnyájukat, Isten áldja a királyt“

Londonból jelentik: A lemondott angol király péntek este 10 órakor (román időszámítás szerint éjfél 12 órakor) a windsori kastélyból rádiószózatot intézett az angol birodalom népeihez. A rádióállomás bemondója a következő szavakkal jelentette be ezt az eseményt:

— Most Edward herceg Ófelsége beszél.

Aztán erős hangon, bár néhol elcsuklóan, le gondolkozó tagoltsággal, lassu ütemben zállt a volt király szava a világ minden tára. A beszéd a következően hangzott:

— Végre a mai napon mondhatok néhány szót népeimhez. Eddig nem volt alkalmam rá, mint király most teljesíttem utolsó kötelességemet és utánam mint uralkodó a yorki herceg következék. Első szavaimmal tehát azt akarom kifejezni, hogy neki hűséget fogadok egész szívemmel.

— Mindannyian tudják azokat az okokat, amely lemondásomra vezettek. Most azt kérem, értsék meg, hogy nem feledkeztem meg erről az országról és arról a birodalomról, amelyet mint walesi herceg, majd később, mint király 25 éven át igyekeztem szolgálni. El kell, hogy higgyék nekem, ha azt mondom önöknek, hogy lehetetlennek tartottam továbbra is viselni a felelősség súlyos terhet,

amelyet nem tudtam volna teljesíteni a hűgynélkül, akit szeretek.

— Elhatározásom csakis az enyém. Erre az elhatározásra csak én magam jutottam. A másik személy is mindent megtett, hogy meggyőzzön és hogy más elhatározásra jussak. Életemnek ez volt a legnagyobb és legfontosabb elhatározása. Azt tettem, ami mindenkinek a javát fogja szolgálni.

— Megkönyvitte elhatározásomat, hogy a yorki herceg, akit erre a hivatásra neveltek, engem helyettesíteni tud majd minden kockázat nélkül. Otthon felesége és gyermekei körében családi boldogságot élvez. Edesanyám, a királyné Ófelsége vigasztalt engem e nehéz órákban. Minisztereim és főként Baldwin miniszterelnök ur mindig a legnagyobb megértéssel viseltetett irántam. Semmiféle nézeteltérés nincs közöttünk. Attól az időtől kezdve a legnagyobb megértést és szeretetet tanusították irányomban. Ezért nagyon hálás vagyok.

— Most eltávozom a közügyek éléről és leteszem a súlyos terhet, de ha bármilyen célból a királynak szolgálatára lehetek, mint magánszemély, ezt a kötelességet örömmel megteszem. Most új királyunk van és én boldogságot és virágzó uralkodást kívánok neki teljes szívemből. Az Isten áldja mindnyájukat, az Isten áldja a királyt.

(Tudósításunk folytatása a 3-ik oldalon.)

Pánamerika, mint Európa tanítomestere

Irta: Arvay Árpád

Amerika országainak buenos-airesi kongresszusát a mi sajtónk nem kísérte akkora figyelemmel, amint azt ez a nagyjelentőségű nemzetközi összejövetel megérdemelte volna. Ideát az Óceánon innen annyi sok a baj, hogy a magunk válságainak és bajainak erdejéből igazán nem nyílik tiszta kilátás a távolabbi események mozzanataira.

Buenos-Airesben pedig valóban figyelemreméltó események játszódtak le. Valósággal Amerika új történetének alapjait rakták le, midőn Észak- és Dél-Amerikának huszonegy állama egy táborba sereglött, hogy a veszélyes világjelenségekkel szemben közös védekezési módszereket dolgozzék ki az egész Új-Világ számára. A kettős földrész lakói közt ünneplésszerűségben és jelentőségében nem volt még hasonló találkozó. Küzdelmek és harcok voltak közöttük s 75 évvel ezelőtt külön az észak-amerikai unió államai is óriási polgárháborúba keveredtek egymással, amelyet akkor „észak és dél háborújának“ neveztek. Ennél is nagyobb északi és déli ellentét volt az, ahogyan magának az egész amerikai földrésznek: Északamerikának és Délamerikának a politikai és gazdasági érdekei feszültek egymás ellen. De a külön amerikai szellem azért ott lebegett az egész Amerika fölött. S ha másképpen nem is, de legalább tagadó alakban már 1823 óta, az úgynevezett Monroe-tan kimondása óta kifejezte magát olyan értelemben, hogy Európának Amerika ügyeibe való beavatkozását mindig kizárni igyekezett. Ez a tagadó jelleg mindinkább átfejlődött az amerikanizmus belső öntudatává s önmagát ápolni és fejleszteni akaró tevélegességgé. A szabad amerikai szellem féltékeny megóvásának gondja, az Új-Világ ésszel, ököllet, lendülettel és makacs öntudattal őrzött kultúrájának védelme egy sorba állította Amerika fiait és hatalmas léppéssel vitte előbbre a megvalósulás felé a pán-amerikai gondolatot.

A buenos-airesi kongresszus ennek a pán-amerikai gondolatnak az első történelmi jelentőségű megnyilvánulása. Sőt a megszerveződés elindítása e gondolat irányában. Amerika országai nagyszerű éleslátással érzik a veszélyt, amely ma már nemcsak egyéneket, népeket, országokat és hatalmakat, hanem egész világrészeket is elpusztítással fenyeget. A forradalmi tüzek fénye átvörölik az Óceánon túlra is és ijedt, vörös árnyakat rajzol a washingtoni Fehér Ház falára is. És különösen az Ibériai-félszigeten tomboló testvérharc nem hagyja érzéketlenül Délamerika polgárait sem, akiknek nagy tömege vagy még mindig spanyolnak vallja magát, vagy legalábbis spanyol ősök véréből sarjadzott amerikaivá.

Ezer kilométerekről a higgadt önmaga féltés periszkópjával szemlélve, valóban elremitő lehet az a kép, ami a mai Európáról a tengerentuli ember elé járul. A periszkóp sugarai egy önmagával vívódó, zűr-zavarral küzködő világrészt vázolnak fel, amely nem akar hallgatni a jó szóra, hanem önféjében rohan a saját veszte felé. Amerika nem akarja követni ezt a rossz példát. Még idejében észreter és nem semmitmondó diplomáciai szövegekkel, hanem az egymásiránti komoly szemlegességi fogadalommal indítja meg a védeke-

zés láncolatát. És valahogy úgy tűnik, mintha Rooseveltt minden higgadtsága és megfontoltsága mellett is valóságos fricskát adott volna Európának, midőn kongresszusi beszédében így szólt: „Nem azért jöttünk össze, hogy háborus szövetségeket kössünk, hogy a hadi-erőszakmányt jó előre felosszuk, hogy területeket osszunk szét s azért se, hogy emberekkel úgy bánjunk, mintha figurák volnának egy véres sakkjátszma...”

Nem. A huszonegy amerikai köztársaságnak jeleiből ítélve, az a célkitűzése, hogy a béke áldását minden irányba kiterjessze. Az emberi surlódások folytán elkerülhetetlenné váló viszályokat az ész és békés igazság eszközeivel akarják elsimítani és jövő életük rendszeréből ki akarják rekeszteni a gyűlölködés, egymásnakártás eszközeit.

Pedig Amerika nem ismeri a Népszövetség intézményét. Eddig még nem tartotta szükségesnek, hogy egy államok feletti államot alkosson magának, amelynek alkotmánya az egyes országokat a saját alkotmányukon felül kötelezze. Mi, európaiak, viszont éppen amerikai tanácsra — Woodrow Wilson köztársasági elnök eszméinek hatása alatt — megalkottuk Genfben a Népszövetséget és vártuk, hogy ez az intézmény új erkölcsöket diktáljon az elvadult nemzetközi politikában.

A világháború utáni Európa hatalmasai alkotmányt és szervezetet is adtak ennek a

nemzetközi intézménynek, csak éppen a legfontosabbra nem voltak képesek: nem tudtak lelket lehelleni a politikai hőlcselet tételeiből emelt s egyébként szép reményekre jogosított nemzetközi együttesbe. Így megmaradt mai napig is a huszonhat cikkelyes, alapító egyezségkormány és a mindenkor hatalmi egyensúly éles kifejezőjeként működésbe jött a közgyűlés, a tanács, a főtítkárság, anélkül, hogy megfelelő végrehajtó hatalom hiányában bármikor is képes lett volna akaratának és határozatainak érvényesítésére. Már pedig az állig felfegyverzett és a hatalmi szó álláspontra helyezkedő Európát csak a fegyverkezés arányos végrehajtó hatalommal lehetett volna féken tartani.

Ennek az állapotnak a következményei most mutatkoznak meg. Ma már a hívő-lelkek is kijózanodtak abból a reménykedésből, hogy a népszövetségi tagság valami új hazafiságot, valami erkölcsiekben elérhetetlen magasságot jelent, ami közelebb hozza az embert az emberhez, népeket a népekhez, országokat az országokhoz és végre Európát a nyugalmi állapot biztonságos érzéséhez.

Szegény, öreg földrészünk a genfi béke-szövetség másfél évtizedes működése után arra a sorsra jutott, hogy a fiatalságot megjárt szani és erőit ruganyosan összpontosítani tudó Amerika neveletlen gyermekként tanítja a saját példájával. Amire pedig tanítja,

azért még megharagudni sem szabad. Megmutatja, hogy tételes alkotmány nélkül és bürokratikus formások özönének mellőzésével is lehet olyan becsületes megértést teremteni az egyes nemzetek között, amely kiküszöböli a kicsinyes vagy féltékeny gyűlölködést és az egy világrészhez tartozó kollektivitás érzésében csak a népek feletti együttes érdekeket helyezi előtérbe.

A békeesség, egyetértés, emberi élet és jogtisztelet, valamint az egyéni és nemzeti értékek megbecsülése, a népek magasabb erkölcsstanának olyan tételei, amelyeknek hitét nemcsak üres szóbeszédként, hanem megvalósított valóság és mindennapi gyakorlat gyanánt kellene fenntartani. Ezért nem is szabad megharagudni, ha a yankee-magabizás úgy tekinti a formáiból kivetkőzött mai Európát, mintha már második gyermekkorának: a magatehetetlen aggságnak a csuszamlós lejtőjére jutott volna.

Európa mostanában úgy viselkedik, mint az önmagát is becsapni kész, oktalan nebuló, aki belül lelkének legmélyén tudja, vagy legalább is sejti, mi a jó, mi a helyes, mi az erkölcsös, de kamaszos dacból mégis mindig az ellenkezőjét teszi. Ennek a másodvirágzásra kárhoztatott agg-kamasznak pedig valóban nem lehet jobb tanácsot adni: „Szokj le róla menél gyorsabban, hogy mindig önmagad ellen cselekedjél!”

December 14-én kezdődik a

PAP DROGERIA

karácsonyi reklám akciója, mely alkalommal minden vevő a következő ajándékot kap:

50 lei vásárlásnál 1 dob. puder, 1 drb. Sulfamyl sampon.
100 „ „ 1 drb. szappan, 1 dob. 30 leies Floreal puder, 1 kis üveg Mon Atout kölniviz.
200 „ „ 1 tub. Gogo fogpaszta, egy 50 leies Floreal puder, egy Sulfamyl sampon.
300 „ „ 1 nagy tub Gogo fogpaszta, egy 120 leies Carioca puder, egy Sulfangl sampon.

A fenti ajándékok nem értéktelen gyári minta dobozok, hanem valóságos értékek. Használja ki a fenti alkalmat!

PAP DROGERIA

Oradea, Bulv. Reg. Ferdinand No. 9. Telefon: 6-56.

JÓ SZOKÁS

Írta: Konez Károly

Copyright by Publicitas Press Service and Magyar Lapok

Dendi úr a társadalmi érintkezés formáitól a levelezést választotta.

Levélben mondta fel a hónapos szobáját, levélben kért halasztást hitelezőtől s levélben jelentette be egy gazdag ember leányának, hogy sürgősen el akarja venni feleségül.

Dendinek nem voltak problémái s a leg-súlyosabb helyzetből is tréfával vágta ki magát. Mindenhez értett egy keveset, festeggett, verseket faragott s ha egyedül volt otthon, hegedűn cincogott drótszórú tascójának. Floki, a drótszórú, hallgatta egy darabig a meleg kályha mellett s csak akkor kezdett szűkölni, ha már nagyon nyekergett a vonó. A kutyájától azonban eltúrta a sértő véleménynyilvánítást. Más-tól nem. Jaj volt annak, aki kikezdet vele, mert humorával legjobb barátját is ledöfte.

Még a kutyáját is.

— Barátom, — mondta egyszer egyik látogatójának — gyönyörű ez a kutya, csak olyan hosszú, hogy ha télen kiengedem az ajtón, mire kiér, kihűl a szoba...

Leveleit rendszerint vendéglőben írta, törzs-asztalánál. Ebéd után a pincér hozta a tintát, tollat. Aztán találmra kiválasztott egy levelet s sok közül s arra válaszolt.

— Fogadjunk — ajánkozott egyszer a pin-

cér, aki legtöbbet szenvedett Dendi úrtól, — hogy amit én írok, azt mindenki elolvassa s még fizetnek is érte...

— Ugyan? És miket ír? — kíváncsiskodott Dendi úr.

— Étlapot, kérem...

Aznap azonban ragyogó kedve volt s a visszavágást máskorra halasztotta. Ellenben azon törte a fejét, hogy mit válaszoljon az előtte fekvő levélre.

A levél borítékjáról régi szabójának cégjelzését olvasta. Komoly, súlyos levél volt, tele-ragasztva bélyegekkal. Egyik sarkában szerényen húzódott meg a kis cédula: „Ajánlott”.

De milyen ajánlás! Udvariasan, de annál ridegebben ajánlják a figyelmébe, hogy jó lesz fizetni, mert különben... Hiszen mindössze ötvenkilenc pengőről van csak szó s ha csak minden hónapban...

Angyali türelemmel olvasta végig a levelet:

„Mélyen tisztelt Uram!

Ez már a harmadik levél, amellyel van szerencsém alkalmatlankodni nagyságodnál. Ügyvédem abban a kivételes helyzetben volt már kétszer is, hogy felhívja nagyságod figyelmét, még 1932-ben nálunk történt nagybecsű vásárlására. Sajnos azonban, mindmáig kénytelenek voltunk nélkülözni nagyságod választát. A rossz gazdasági viszonyokra való tekintettel nem áll módunkban továbbra is hitelezni, miért is tiszteltei kérjük, hogy soraink vétele után szíveskedjék rendezni négyéves adósságát, annál is inkább, mert ellenkező esetben kénytelenek lennénk...”

Most a szokott, utolsó felszólítás következik, aztán: „Magunkat továbbra is nagybecsű figyelmébe és jóindulatába ajánlván, mindenkor szolgálataira készen, maradtunk kiváló tisztelettel...”

Dendi úrnak mégcsak a szeme sem rándult meg. Derűsebb lett az arca, mint bármikor. Bemártotta háromszor is a tollat s megírta a következő választ:

„Mélyen tisztelt Uram!

Sokféle levelet olvastam már életemben, de ilyen még nem. Megtanultam túrni az életben, de ekkora gorombaságot még sem hagyhatok szó nélkül. Hogy válaszra méltatom szemtelenséges hangú levelét, annak köszönheti, hogy megütöttem a főnyereményt. Régi jó szokásomról azonban még az ön kedvéért sem mondom le. Az a szokásom ugyanis, hogy minden hónap elsején beteszem a kalapba hitelezőim nevét, egyet kihúzok s annak törlesztek. Ön a 72-ik számú hitelezőm, de mert ön ilyen orcátlanságra vete-medett, hogy kérni meri a pénzét, önt a legalázatosabb tisztelettel tíz évre kizárom a sorsolásból...”

Aztán, amikor leragasztotta a levelet, minden átmenet nélkül felordított:

— Pincér!...

— Tessék parancsolni? — pattant elébe a főúr.

— Tudja mit fogok most csinálni? Hazamegyek és megtanítom kőllábon járni a kutyámat... Akkor hamarabb kiér a befűtött szobából...

A spanyol polgárháború a diplomataok csataterén

Az angol-francia közvetítés háttérbe tolta a genfi Népszövetséget. Franciaország hajlandó eltiltani az önkéntesek toborzását

Párizsból jelentik: Amint tudvalevő, a francia és angol kormányok december 8-ikán közös nyilatkozatot adtak ki, melyben jelezték, hogy az olasz, német, portugál és szovjet kormányokat közös eljárásra kérték és kérik a spanyol viszály megszüntetése érdekében. A közös eljárás egyrészt arra vonatkozik, hogy mindnyájan tartózkodjanak a spanyol ügyekbe való közvetelt, vagy közvetlen beavatkozástól, s evégett hatályos ellenőrzést szervezzenek. Másrészt abból állana a közös eljárás, hogy a hadviselő felek között közvetítést kezdjenek az emberiesebb harcölési módért s a belviszálynak népszavazással való elintézéséért.

A londoni benemavatkozási bizottság a francia-angol kezdeményezés hatása alatt áll. A bizottság francia kiküldötte csütörtökön kijelentette, hogy a francia kormány külön utlevélkényszerít is hajlandó alkalmazni a spanyol földre készülődő önkéntesek átutazásának megakadályozására. Az olasz és német küldöttek kiemelték, hogy ők már kezdték óta az önkéntes-toborzások ellen voltak, de akkor a bizottság ennek a tilalmazását nem akarta kimondani. Azóta az önkénteseken kívül rendes katonai erők is mentek a felek segítségére, ami a helyzetet új yelmódosította, hogy most már nem belföldi erők állanak egymással szemben Spanyolországban.

A genfi Népszövetség mostani tanácsülésén a francia-angol javaslat nyomán előálló jótékony hatástól várják a spanyol ügyben a kibontakozást.

Valószínű, hogy a tanács is ilyen értelemben határoz és a francia-angol kezdeményezés eredményétől teszi függővé további lépéseit. Addig is tudomásul veszi e kezdeményezést és az érdekelt államoktól a francia-angol kívánalom teljesítését fogja kérni.

AZ ANGOL-FRANCIA INDITVÁNY AZ OLASZ, NÉMET ÉS PORTUGÁL KORMÁNYOK ELŐTT.

Rómából jelentik: Az olasz kormány diplomáciai uton is közlést kapott az angol és francia külügyminisztérium december nyolcadiki közös nyilatkozatáról. Az olasz kormány mind-azideig hallgatással fogadta a kezdeményezést, de bizonyos jelekből arra következtetnek, hogy hajlandó lesz a közvetítő munkában résztvenni. Az angol-olasz közeledési tárgyalások is ilyen irányban érelik a helyzetet.

Berlinből jelentik: Az illetékes hatóságok tanulmányozták alá vették a spanyol ügyekben való közvetítés iránti angol-francia indítványt.

Lisszabonból jelentik: Az itteni francia és angol követek közös jegyzéket nyújtottak át a portugál külügyminiszternek, mely a spanyol ügyekben való benemavatkozásra, illetve a hadviselő felek közötti közvetítésre vonatkozik. Az angol-francia jegyzék nyomtatékosan hangoztatja, hogy a portugál kormány jól fontolja meg a zindítványozott eljárásokat. Portugália, mint Spanyolország közvetlen szomszédja leghatályosabban résztvehet a beavatkozást kizáró ellenőrzésekben, s az ő közreműködése is nagyon előmozdítaná, hogy a spanyol belháború rövid időn belül végetérjen.

Párizsból jelentik: Delbos külügyminiszter Forster német ügyvivővel hosszasan tárgyalta az angol-francia közös diplomáciai lépésről.

Lisszabonból jelentik: A spanyol nemzetiek köréből származó értesülés szerint nem lesz sem népszavazás, sem pedig békeközvetítés. Egy magasállású személyiség a Havas-ügynökség tudósítójának a következőket mondotta:

— A küzdelem olyan mérveket öltött, hogy most már csak életről, vagy halálról lehet szó. A harc addig fog tartani, amíg az egyik vagy másik fél teljes vereséget nem szenved.

Igy, most már tovább játszhatsz!

"Pansaplast Tapasz". Kissé kinyújtva helyezendő a sebre. A sebet azonnal higiénikusan elzárja, anélkül, hogy mozgásszabadságában gátolná Önt, vagy, hogy a kötés félrecsuszásától kellene tartania. Szerezze be előre. Magának és gyermekeinek.

Gyorskötés

Pansaplast „Sebtapasz”

MINDEN GYÓGYSZERTÁRBAN, DROGÉRIÁBAN ÉS KÖTSZERÉSZNÉL KAPHATÓ

(Tudósításunk folytatása az első oldalról.)

Edward az édesapja arcképét magáhozvéve, elutazott Londonból

Megható búcsút vett édesanyjától és testvéreitől

Londonból jelentik: A lemondott király még bucsuzó rádióbeszéde előtt hosszas elutazásra összecsomagoltatta személypoggyászát. A rádióbeszéd után magához vette legkedvesebb emléktárgyait, köztük édesapja arcképét. Nagy meg-

hatódás közt búcsút vett édesanyjától és testvéreitől, azután fél tizenegykor beszállt csukott magánautójába s két rendőrségi gépkocsi kíséretében Portsmouthba ment, ahol már utrakészen várta yachtja, mellyel Olaszország felé indult, két torpedóromboló kíséretében.

A Reuter iroda cannesi jelentése szerint Simpsonné pénteken ismeretlen helyre távozott. Elutazása előtt Simpsonné Londonból hatalmas virágcokrot kapott vörös rózsákból, fehér orgonákból és mimozákból. A csokor mellett névjegy nem volt, de Simpsonné így is tudta ki a csokor küldője.

PARLAMENTI BEJELENTÉS A KIRÁLYVÁLTÓZÁS RÓL — BALDWIN ELSŐ KIHALLGATÁSA AZ ÚJ KIRÁLYNÁL

Londonból jelentik: A lordok háza tanácskozó termében délután együtt várahoztak az alsóház és a főrendiház tagjai. A parlament jegyzője bejelentette előttük a szentesítés tényét, mely angol időszámítás szerint délután 2 óra 52 perckor (román időszámítással 4 óra 52 perckor) ment végbe. VIII. Edvárd tehát ezidő óta megszünt Anglia, Kanada, Délafrika, Ausztrália, Irország királya, s India császára lenni. A parlamenti jegyző azt is bejelentette, hogy a trónon őt a yorki herceg követi VI. György néven.

Baldwin miniszterelnök délután hat órakor jelent meg első kihallgatáson az új királynál. A régi király a szentesítő aláírás után a kenti herceget és Winston Churchillt fogadta a Belvedere-várkastélyban, s velük együtt villásreggelizett.

AZ ÜZVEGY KIRÁLYNÉ IS KÖSZÖNŐ SZÓZÁTOT INTÉZETT AZ ANGOL NÉPHEZ

Londonból jelentik: Mary angol királyné pénteken kiáltványt bocsátott az angol néphez, melynek szövege a következő:

— Oly mélyen meghatott az a szeretet, mellyel a súlyos időkben az angol nép bennünket körülvevett, hogy úgy érzem, köszönetet kell ezért mondanom. Nem kell külön kiemelnem, hogy mily fájdalom tölti el anyai szívemet, amiért Edvárd fiamnak a trónról le kellett mondanom. Az ő királyi pályája olyan szépen indult, annyit nagyigére volt benne, annyit vártunk tőle. Most, hogy minden végetért én tudom, hogy hálával fogjátok fiam emlékét megőrizni.

— Szeretettel ajánlom bizalmatokba fivérémet. Adja az Isten, hogy az angol nép ugyanazzal a szeretettel és bizalommal vegye őt körül, mint amilyenben megboldogult férjemet részesítette.

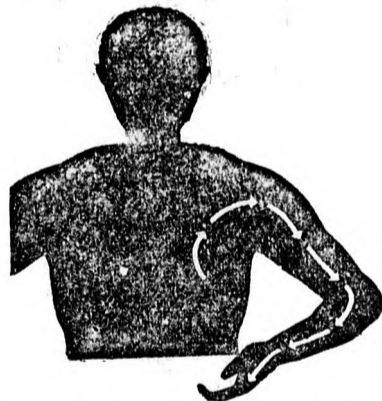
— Isten áldjon, óvjon és vezessen benneteket!

AZ IR PARLAMENT IS ELFOGADTA A KIRÁLYVÁLTÓZÁST

Dublinből jelentik: Az ír szabadállam parlamentje rendkívüli ülészakra gyűlt össze, hogy az angol birodalom trónján beállott változásról határozzon. Eltérően hírek voltak, hogy Irország az Edvárd lemondását az angol birodalom kötelekéből való elszakadásra fogja felhasználni. Ez azonban nem történt meg. Az ír parlament minden hozzájárulás nélkül elfogadta a trónon előállott változásról szóló törvényjavaslatot.

A szívfájdalmak

amelyek a bal kézbe is lehúzódnak, az angina pectorisnak jellegzetes symptomái, az érlemezésedés legmegdöbbentőbb tünete. A fájdalmak kibírhatatlanok, melyek a lélegzéskor még erősebbnek is.

Az egyedül gyógyyszer, amely érlemezésedés ellen a legjobb gyógyító hatással van, a Dr. Mladejowsky tanár-féle SKLEROLSYRUP.

Mingyárt a kúra megkezdésekor 5 üveg elfogyasztása után az Angina fájdalmak enyhébbek lesznek és a kúra végével a symptomák egész sora megszűnik, mint: fülzúgás, szédülés, álmatlanság, gyomorzavarok, stb.

A Prof. Mladejowsky-féle Sklerolsyrupnak, hála összetételének, csodás hatása van, miután feloldja az erekben a savakat, miáltal újra visszaállítja azoknak rugékonyságát, amely a jó vérkeringésnél szükséges.

Amint látható, a Sklerolsyrup az érlemezésedés egyik főokára hat a legjobban. Diabetikusok Sklerolsyrup „D”-t szednek, amely cukor nélkül lett gyártva.

Az a broszúra, amelynek címe „Az érlemezésedés és annak új gyógymódja a Prof. dr. Mladejowsky-féle Sklerolsyrup” és amely számos meggyógyult beteg és orvos levelét tartalmazza, a gyógyszertárakban és drogériákban ingyen kaphat, vagy kívánatra ingyen megküldi postán a fölerakat: E. & L. Ciora, București, III. Str. Sperantei 37.

Mindennemű Rheumás

fájdalmaknál, köszvény, idegzsába és hasonló megbetegedéseknél a Togat-tabletták biztosan és gyorsan hatnak. Ha orvosok ezrei ajánlják e szert, Ön is bizalommal használhatja. Meglehetően kedvező eredmények olyan esetekben is, mikor semmiféle más szer nem használ. Egy kisricet meg fogja győzni! Kapható gyógyszertárakban és drogériákban 42, 14 és 3 tablettás csomagolásban.

Nagy karácsonyi vásárral kiárúsít a Havranek-üzlet

A t. közönség tudomására adom, hogy az 50 évet meghaladó idő óta fennálló üzletemet, vezető hiánya miatt, felszámolom a raktáron levő mindenféle *féru, kefe s egyéb háztartási cikkek*ből álló raktáramat, valamint a dúsan felszerelt *gyermekjáték- és sport-cikkeket* mélyen leszállított árban kiárúsítani szándékom, miért is felhívom a t. közönség b. figyelmét a kedvező alkalomra.

Tisztelettel:

Özv. Havranek Jánosné.

Szövetkezeti élet

Örvendetesen terjed a szövetkezeti eszme Treiscaune megyében. Tg.-Sacuesc. Saját tud. Treiscaune megye székelysége az utóbbi évek alatt több életképes, alaposan megszervezett szövetkezetet létesített s ma már túl a kezdeti indulás nehézségein, ezek a szövetkezetek még az előbb bizalmatlankodókat is meggyőzték arról, hogy népi szervezetségünk gazdasági létalapja a szövetkezésben keresendő. A szövetkezeti eszme valóságos ünnepe volt a cluji szövetkezeti központ igazgatóságának treiscaunemegyei utja, amelynek során Tg.-Sacuesc. is népes értekezletet a „Kézdi” tejszövetkezet rendezte s azon elősónék Petrovay Tibor, a szövetkezeti központ igazgatója tartott előadást, körültekintő részletességgel ismertette a hitelszövetkezetek általános helyzetét. Örömmel állapítja meg, hogy már Treiscaune megyében is vannak olyan szövetkezetek, melyeknek működése elé a központ is a legteljesebb bizalommal tekint. Dr. Oberding József központi titkár, a szövetkezetek üzletágainak bővítési lehetőségeit ismerteti és a takarékosági akció „heti betét” gyűjtési rendszerét ajánlja. Nagyon értékes, tanulságos és alapos tapasztalati ismeretekre valló előadást tartott dr. Solyom Miklós, a kézi szövetkezet igazgatója a szövetkezeti értékesítésről. Ez a téma a székelyfalvak egyik legsúlyosabb problémáját ölelte fel és azt az utat mutatta meg, amelyen haladva, le lehetne küzdeni a magas haszonra dolgozó, kapzsi közbülső kereskedelmet. Értekezések közben több értékes vita volt melyek közül különösen a Bálint Vince bankigazgató felszólalása kellett kellemes hatást. A központ értékes fázisozásait Solyom Béla plébános közölte meg s abban a hitben oszlott szét a gyűlés, hogy közelebből életbevágóan fontos szövetkezeti eseményekről számolhatnak be.

Szövetkezeti találkozó Tusnadon. A Gazdasági és Hitelszövetkezetek Szövetsége december 6-án Tusnadon tartott jólsikerült szövetkezeti értekezletet, melyen nemcsak a község hitelszövetkezetének tagjai jelentek meg szép számmal, hanem a vidék szövetkezetei is majdnem kivétel nélkül képviselték magukat. Így a Székely Földéki termelő szövetkezet 26 tagú vezetőséggel, külön autóbusszal érkezett, de a többi szomszédos szövetkezetek is legalább 1-2 vezetőjüket elküldték, hogy öntudatosan tegyenek hitet a szövetkezeti szervezkedés szükségessége mellett. A G. H. Sz. részéről Petrovay Tibor cégigazgató, Vita Sándor ellenőr és dr. Oberding József titkár tartottak előadásokat hitelszövetkezeti kérdésekről, Szankó Zoltán erdőmérnök pedig a Ciuc megyere nézve különös jelentőséggel bíró erdőszövetkezetek megalakításának szükségességére mutatott rá előadásában. Az előadásokat számos értékes hozzászólás követte, amelyek közül különösen kiemelkedett Szakács Balázs székely gazdasági, öntudatos, fordulatos beszéde. Emlékeztető teszi az értekezletet, hogy a megbeszélések befejeztével négy székely község vezető gazdáinak részvételével megalakult az elciuci gazdasági beszerző és értékesítő szövetkezet, amely működését még a tél folyamán tenzerei beszerzésével fogja megkezdeni. Az értekezlet után 60 területen közeledő következett, ahol a résztvevők tovább fűzték az értekezleten felvetett gondolatok szálait.

Kocsisgazdát,

erélyes, megbízható, akciókörülmények kezelését is vállal, keres Timișoara vidéki téglagyár. Ajánlatokat bizonyítványmásokkal, melyek nem küldetnek vissza. „Gazda” jellegre Fratii Lux S. A. hirdetőjébe, Timișoara I. Strada Mercy 1. intézendők. Ugyanott házörzölytárat, tisztavérű kuvaszt keresnek.

A szenátus és képviselőház egyesített külügyi bizottsága előtt Antonescu beszámolt a külpolitikai helyzetről

Az eddigi szövetségi rendszer további fenntartása. — Románia ellene van a népszövetségi alapokmány megváltoztatásának

Érdekes felszólalások követték a külügyi beszámolót

Bucuresti. Saját tud. Minden oldalról nagy érdeklődés előzte meg a kamara és szenátus egyesített külügyi bizottságának ülését, melyet a képviselőházban pénteken délután tartottak meg. Ezen az ülésen mondta el Antonescu külügyminiszter külpolitikai ismertetését, melyben az összes időszerű külügyi kérdésekről beszámolt.

— A parlamentáris rendszer kívánalmait, — kezdte Antonescu — és a legutóbbi külpolitikai események tették szükségessé ezt a beszámolót. Külpolitikánk célja megőrizni az oly nagy áldozattal szerzett nemzeti tulajdonát. Ezt a tulajdonunkat a hatalmak ünnepelesen el-

ismerték és senki sem vonhatja kétségbe a jogot, hogy románok lakta területen mi uralkodjunk. Mint Millerand mondta: „Egy ezredéves állapot sem tarthat tovább, míhelyt azt igazságtalannak ismerték fel.”

Miután nemzeti törekvéseink kielégülést nyertek, számunkra csak békepolitika következhetik. Teljes őszinteséggel öhajjtuk tehát a jóviszonyt minden állammal, de különösen a szomszéd államokkal.

Őszinte barátsággal viszonyozzuk mindazok közeledését, akik barátságot keresnek Romániával.

Franciaország nélkül nincs román külpolitika

— De sajnos, nem élünk eszményi világban! Fel kell készülnünk már eshetőségekre is. Azért össze kell tartanunk azokkal a tényezőikkel, amelyek a békét biztosítják. Természetesen együtt haladunk azokkal, akik segítenek megőrizni terület épségünket. Szövetségünk Franciaországgal, a Kisantant és a Balkán-szövetség államaival. Lengyelországgal nemcsak érzelmeken, hanem nagy érdekközösségeken is alapul. Nem is lehet Románia külpolitikájáról beszélni Franciaország nélkül. A hála el nem muló érzése fűz bennünket ehhez az országhoz, azokért a szolgálatokért, amelyekben a háború folyamán részesültünk. És azóta is állandóan katonai és pénzügyi támogatásban részesít bennünket Franciaország.

A szövetséget gazdasági és pénzügyi meg egyezésekkel egészítettük ki. Hadfelszerelés tekintetében is komoly érdekeink fűznek Franciaországhoz. A petróleum redevencák eladása lehetővé tette, hogy 600 millió frank értékben vásároljunk Franciaországból hadiszert, az értékesítőketek előtti paritásán. Az anyag egyrésze már át is van adva, más részének átadása még folyamatban van. De Franciaország más utakat is talált hadfelszerelésünk kiegészítésére, amelyeket nem akarok részletezni itt.

A KISANTANT BARÁTSÁGÁNAK JELENTŐSÉGE.

Hosszasan emlékeztet ezután Antonescu külügyminiszter a kisantant tevékenységére, ismertette a legutóbbi diplomáciai találkozókat, amelyek bizonyítják a kisantant államainak összetartását és békeakarását, biztosítva biztonságukat a Népszövetség támogatásával. A kisantant megbonthatatlan. De a kisantant nemcsak politikai, hanem gazdasági téren is élénk tevékenységet fejt ki.

A gazdasági állandó tanács összejöveteleinek főerőfeszítése a tagállamok gazdasági együttműködésének kiteljesítésére irányul, ami szerencsés kiegészítést találhat Hodzsa Milán dunamedencei tervének megvalósításában. Hadfelszerelés tekintetében is élénk együttműködés van a tagállamok között. Különös hálával tartozunk Csehszlovákiának.

Kedvező légkör szükséges Olaszország felé

— Olaszország.

— Ezzel a nagy és nemes országgal, amelyhez a vérség kötelékei is fűznek, igyekszünk a legjobb viszonyt fenntartani. Az abesszin-kérdés fájdalmas emléke ellenére is, Románia magának követeli az érdemet, hogy a Népszövetség hatos-bizottságában javasolta. Itáliát ne minősítsék támadó félnek s ezt a felfogást el is fogadták. A román kormány a legnagyobb rokonszenvvel figyeli azon országok külügyi hivatalainak tevékenységét, amelyeket közvetlenebb érdekek fűznek a Földközi-tengerhez és a Vörös-tengerhez.

— Románia, mint latin ország, csak a sa-

amely lehetővé tette 300 millió csehkorona kölcsön megszerzését, 10 év alatt visszafizetésben, 4 százalékos kamattal, amely összeg a hadfelszerelés céljait szolgálja. Ennek keretében említem a román—jugoszláv egyezményt, a petróleum és réz kicserélésére vonatkozólag, ami ugyan csak hadicélokot szolgál.

LENGYELORSZÁGGAL ÉS A BALKÁN-SZÖVETSÉGGEL VALÓ VISZONY

— Lengyelországgal való szövetségünk — folytatta Antonescu, — egyik legnagyobb jelentőségű tényező a háború utáni politikai rendezésünknek. A földrajzi helyzet és számos közös érdek indokolja ezt a szövetséget. Boldogá tett a varsói látogatás, amelyet követni fognak más szövetségeseinknél teendő látogatásaim is. Beck lengyel külügyminiszterrel előbb Genfben folytattam megbeszéléseket. Varsóban megvizsgáltuk az összes kérdéseket, amelyek a nemzetközi életben időszerűek. Leszögeztük azt az elhatározásunkat, hogy

fenntartjuk a román-lengyel garancia-szerződésben lefektetett elveket.

Román-lengyel kultúregyezményt írtunk alá, tanárok és diákok kicserélésére, fordítások készítésére stb.

— A Balkán-szövetség szerves része külpolitikai rendszerünknek és szerencsésen egészíti ki szövetségi hálózatunkat.

Minden alkalmat megragadok, hogy e hatalmas békeeszközt még jobban erősítsük.

Februárban a Balkán-szövetség állandó tanácsának ülésére Athénbe utazom. Ez alkalommal Ankarába is elmegyek, a török külügyminiszterrel már Genfben is érdekes megbeszéléseket folytattam, amelyeknek Ankarában bizonyára jelentős folytatása lesz.

— A Balkán-szövetség is fontos gazdasági tevékenységet fejtett ki. Angliával állandóan a legjobbak a kapcsolataink. Teljes erőből azon leszünk, hogy ápoljuk ezeket a kapcsolatokat.

P. Esser S. J. — Lukácsy I.:

Vegyedóra a szöszöken III.

„Szentbeszéd az egyházi év jelesebb ünnepeire.”

Ára 85 lei és 10 lei portó

Lehető könyvoszlálynak!

olasz viszonyoknak, hogy a tartózkodás nélküli bensőségjelletet vegye fel. A román kormány egy pillanatig se hitte, hogy az olasz kormány fejének legutóbbi kijelentései Románia területi épsége ellen irányulnak.

AZ OROSZ KÉRDÉS

— A szovjettel való kapcsolatunk a jóbarátság alapján fejlődik. Litvinovval Genfben hosszú megbeszéléseim voltak, a legszívélyesebb légkörben. Litvinov legutóbbi genfi beszéde mutatja, hogy a revízió kérdésében a miénkkel azonos a felfogása, vagyis nem lehetséges és nem kívánatos a revízió.

Ezután Antonescu rátért Ausztria és Magyarország kérdésére.

— Ausztria az utóbbi időben ismételtlen bizonyosságát mutatta annak, hogy nem tartja tiszteletben a szerződéseket. Utalok a versaillesi szerződés katonai záradékainak megszegésére, ami kellemetlen benyomást keltett a kisantant kebelében. Ennek ellenére érzelmeink Ausztria irányában barátiak maradtak.

Ami Magyarországgal való viszonyunkat illeti, maradéktalanul reményél bennünk, hogy nyugati szomszédunkkal a fennálló szerződések tiszteletére alapozott baráti kapcsolatokat ápolhatunk. Nem titkolhatom el azonban, hogy a trianoni szerződés katonai záradékainak Magyarország részéről való esetleges megszegésével szemben nem maradhatnánk közönyösek.

— Bulgáriával minél jobb viszonyt akarunk, — hangoztatta a külügyminiszter, majd rátért a spanyol ügyekre. Emlékeztette, hogy Románia csatlakozott a benemavatkozási egyezményhez.

Beszéde végén a népszövetségi alapokmány módosításával foglalkozott Antonescu és kijelentette, hogy

Románia semmilyen változtatást nem talál szükségesnek.

A leszerelés tekintetében viszont az az álláspontja, hogy

az országnak mennél jobban fokoznia kell erőfeszítéseit a hadfelszerelési tervek megvalósítására.

A külügyminiszter végül is azzal fejezte be beszédét, hogy Románia külpolitikai hely-

KALODONT 3 kiváló tulajdonsággal garantálja fogai épségét és egészségét!

zete a lehető legjobb, de ha a békés erőfeszítések nem érnek célra, a román nép királya köré tömörülve, határai védelmébe fogja állítani hazaszeretettét.

napig sem tudjuk. Tatarescunak az a magyarázata, hogy ezt a párt homogén jellege kívánta meg, nem fogadható el, mert a pártot nem lehet a közérdek fölébe helyezni. Titulescu távozása annál érthetlenebb, mert

a lengyel ügyek kivételével a kormány ugyanazt a külpolitikát folytatta,

amelyet ő nagy tehetséggel képviselt.

Tatarescu itt közbeszólt:

— Külpolitikánk nem személyhez kötött, nem pártpolitika és nem improvizált, azért nem változtatható rajta Titulescu távozása s én csak arra vagyok köteles válaszolni, hogy vajjon ez a politika változott-e?

Titulescu távozása után szövetségi és barátsági kapcsolataink csak elmélyültek: ez a valóság.

Tényleg helyesebbnek találtam, hogy akciónk egysége érdekében a mi pártunkból való legyen a külügyminiszter. De ezenkívül Titulescu leváltásával szétfoszlattuk azt a legendát is, hogy külpolitikánk kizárólag a Titulescu személyes ügye, hogy ő nem a saját nevében folytatta hagyományos külpolitikánkat, hanem az ország nevében. Ezzel, azt hiszem, nagy szolgálatokat tettünk az országnak!

Mihalache a továbbiakban a Kisantant megerősítésének szükségességéről beszélt. A revíziós veszélyre való tekintettel hangsúlyozta, hogy

az Oroszországgal való barátság ápolása fontos érdek,

hiszen Oroszországnak 170 millió lakosa van s remélhető, hogy a barátság útján rövidesen eljutunk Basarabia elismeréséig.

Németországgal szintén jóviszonyt, a gazdasági kapcsolatok erősítését ajánlotta, de óvott attól, hogy Románia a német imperializmus eszközévé váljon. Örömmel üdvözölte Rozemberg cikkét, de — mondotta — nem volna helyes ilyen cikkekre építeni. Azzal fejezte be beszédét, hogy a hadsereg megerősítése biztonságunk leghatalmasabb biztosító téka.

Bratianu Gh., Goga, Argetoianu és Mihalache beszéde a külpolitikai vita során

Antonescu beszámolóját vita követte. Először Bratianu Gh. szólalt fel, majd Argetoianu, Cuza, Goga is beszélt.

Bratianu Gh. hevesen bírálta az orosz politikát és azt mondta, minden zavar abból származik, hogy Oroszországnak szerepet jutattak az európai politikában. Már pedig, szerinte, sokkal nagyobb veszély a kommunizmus, mint a revizionizmus. Goga hasonló szellemben szólott és újra a németekkel való barátkozást sürgette. Argetoianu viszont egyetértett a külügyminiszterrel abban, hogy az orosz-francia kapcsolatokra szükség van.

Ezekután Mihalache az alábbiakban fűzte Antonescu beszámolójához a nemzeti parasztpárt észrevételeit.

— A külügyminiszter nagyon optimista, — kezdte Mihalache. — Nem lát a láthatáron semmiféle veszélyt. Szövetségeink biztosak. Semmi ok nincs aggodalomra. Adja Isten, hogy így legyen, de nekünk mégis vannak aggodalmaink. Egyet azonban mingyárt az elején kijelentek,

nem engedhető meg, hogy pártpolitikai szempontok és rokonszenvek szerint irányítsuk külpolitikánkat.

Rosszul teszik, akik kötelezve érzik magukat arra, hogy az orosz veszély ellen dolgozzanak. Számomra teljesen közömbös, hogy ki kormányoz Franciaországban, vagy Németországban.

— Engem csak a román szempontok érdekelnek.

És ebből a szempontból egy nagy ve-

szélyt látok: azt, amely határainkat fenyegeti.

Igaz, veszedelem a bolsevizmus is, de én az országot belpolitikai tekintetben nem féltetem a kommunizmustól. Mindig azt kell néznünk, mely veszély közelebbi, melyik nagyobb, mert ha egyszer határaink összedőlnek, akkor jöhet akár bolsevizmus, akár hitlerizmus, egyfajta szerencsétlenek leszünk.

— Természetesen, ideális dolog volna, ha politikai szövetségeink érdekeit össze tudnánk egyeztetni gazdasági érdekeinkkel. Tény, hogy

politikai szövetségeink keretében gazdasági érdekeinket nem mindig tudjuk kielégíteni, de inkább adjunk el néhány ezer vagonnal kevesebb búzát, vagy kukoricát, csak a határaink maradjanak épségben.

Közbejárszanak még lélektani szempontok is és bizonyos, hogy a vérség, amely nemzetekhez fűz, szövetségileg is összeköthetne bennünket. De nem lehet minden együtt. Határaink gondjának elsőbbsége kötelez bennünket meglévő szövetségi rendszerünk megtartására, de hozzáteszem: ezek a szövetségek nem zárják ki olyan kapcsolatok létesítését, amelyeket a speciális román érdekek megkívánnak.

— Megállapítom, hogy

a kormány helyesen megmaradt ebben a külpolitikai irányvonalban.

— Boldog volnék, ha pártjaink között nem volna nézeteltérés szövetségi rendszerünk kérdésében, de engedjék meg, hogy rátérjek a Titulescu-kérdésre is. Miért küldték el? Mai

Ha hó- és sárcipőt vásárol, akkor az csakis

CAURUM márkájú legyen

Az 1934 évi bucurești ipari kiállításon aranyéremmel kitüntetve.

Mésző emlékoszlop került napvilágra, amit Krisztus születése előtt 1447-ben állítottak

A rendkívül értékes történelmi lelet tisztán olvasható, hosszú, virágos keleti nyelven mutatja be II. Amenhotep fáraót

Kairóból jelentik: A gizehi szfinks környékén folyó ásások közben Szelim Hasszán, a kiváló egyiptomi archaeologus egy érdekes mésző emlékoszlopot ásott ki a homokból. Az oszlopot II. Amenhotep fáraó uralkodásának második esztendejében, a mi időszámításunk szerint a Krisztus születése előtt 1447-ben állította annak az utazásnak emlékére, amelyet mint fiatal ember tett meg Memphistől, hogy meglátogassa őseinek, Khufunak és Kephernnek Gizehben levő piramisait.

A hosszú és virágos keleti nyelven írt, tisztán olvasható hieroglif felirat úgy mutatja be a fiatal fáraót, mint kiváló testi erejű atlétát, aki húsz rőf hosszú evezőjével három mérföldnyi távolságra evezett a Nilus vizén árral szemben, anélkül, hogy a fáradság legkisebb nyoma is látszott volna rajta. miközben a királyi bárkán levő többi evezős, már fél mérföld után fáradtan dőlt ki. A felirat a tovább-

biakban elmondja, hogy a fáraó úgy tudta időmitani lovait, hogy vágóban tudtak rohanni a legkisebb izzadság nélkül és harci szekereiről ijával rohanás közben játszva lött át tenyérnyi vastagságú, rézből készült céltáblákat.

Az érintetlen épségében fennmaradt hieroglif felirat felett a fáraónak sokkal inkább megromló alakja látszik, amint áldozatot mutat be egy isteni alaknak, aki nem más, mint maga a Szfinksz, olyan isteni jelképek kíséretében, amelyek azt mutatják, hogy az ókornak ez a titokzatos istensége azonos volt Rá-Val, a napistenséggel.

Szelim Hasszán professzor folytatni akarja a Szfinksz körül egész terület kiásását és biztosra veszi, hogy az egyiptomi vallásos életnek ezen az egyik nagy fontosságú kultuszi helyén több épület, templomrom és sír fog előkerülni az évezredek óta felgyült homokréteg alól.

Felhívás az oradeai és bihor-megyei vásárló közönséghez!

A nagyérdemű közönség szives tudomására hozom, hogy az 1936. évi karácsonyi reklámakció december 14-én kezdődik és tart karácsony előtti napig.

A karácsonyi reklámakció komoly üzleti alapon, a szokásos ajándékozás formájában történik és pedig a következőképpen. Minden vevő, aki december 24-ig üzletben vásárol, alantú ajándékokban részesül:

50 lei vásárlásnál 1 doboz puder, 1 drb Sulfangl sampoon. — 100 lei vásárlásnál 1 drb szappan, 1 dob. 30 leies Floreal puder, 1 kis üveg

Mon atont kölnivíz. — 200 lei vásárlásnál 1 tub. Gogo fogpaszta, 1 dr. 50 leies Floreal puder, 1 drb. Sulfangl sampoon. — 500 lei vásárlásnál 1 nagy tub. Gogo fogpaszta, 1 dob. 120 leies Carrioca puder, 1 drb. Sulfangl sampoon, melyet teljesen díjmentesen kap ajándékba.

Ne mulassza el tehát szükségletét és karácsonyi ajándékárgyait a kirakatban feltüntetett olcsó árak mellett beszerezni.

PAP Drogueria

Oradea, Bulv. Reg. Ferdinand 9. Telefon 6—56.

Romantikus szerelmi regény dióhéjban

— Különös módon egymillió örökséghez jutott egy öreg kisasszony —

Gustava Hagenberg déllengyelországi öreg kisasszony soha nem sejtett örökséghez jutott a napokban. A váratlan örökség előzményei felérnek egy romantikus szerelmi film eseményeivel.

Gustava Hagenberg 50 évvel ezelőtt eljegyezte Joseph Domb chicagói kereskedő. Az eljegyzés Európában történt és a boldog menyasszony a házasságkötés céljából szüleivel együtt Amerikába utazott. New-York kikötőjében a Hagenberg-családot a vőlegény rokonsága díszes külsőségek között fogadta. A vőlegény azonban nem jelent meg menyasszonya fogadtatására. Az esküvőt is kitérítették már és annak a napja is elkövetkezett. A vendégek a megbeszélte időpontban mind összegyűltek, ellenben a vőlegény nem érkezett meg a szertartásra. Néhány órai hiábavaló várakozás után a vőlegény lakására küldöttek, majd mindenütt keresni kezdték, de Joseph Domb sehohsem volt megtalálható.

Néhány heti hiábavaló várakozás után a mélyen lesújtott Gustava Hagenberg szüleivel együtt visszautazott Európába.

Gustava Hagenberg sohasem tudta meg, hogy vőlegénye miért hagyta cserben és miért hívta őt Amerikába, ha időközben szándékai

megváltoztak.

Gustava Hagenberg az elmúlt ötven esztendő alatt sem ment azután férjhez, a fiatal korában ért csalódást sohasem tudta többé elfelejteni. A hajlotkorú öreg hölgy nemrégiben azután meglepetéssel olvasta az értesítést, hogy néhai vőlegénye Amerikában meghalt és érvényes végrendeletet hagyott hátra, amely szerint egymillió dollárt kitevő örökséget teljes egészében örökül hagyja. A végrendelet mellett semmiféle indoklás sem volt található, valószínű azonban, hogy Joseph Domb ezzel a tétellel akarta jóvátenni azt a szegényt és megaláztatást, amit ötven esztendővel ezelőtt ártatlan menyasszonyának okozott.

Gustava Hagenberg valóban váratlanul jutott egymillió dolláros örökséghez. Amikor az örökségét átvette, a tisztas öreg hölgy kijelentette, hogy alig pár hétig volt ismeretségben hajdani vőlegényével. Gustava Hagenberg maga is nagyon kíváncsi lenne rá, hogy miért hagyta el őt oly megmagyarázhatatlan módon a vőlegénye, amikor íme az elmúlt ötven esztendő alatt sem felejtette őt el. Joseph Domb azonban végrendeletében sem tett említést ezekről a dolgokról, hanem magával vitte sírjába a hirtelen szakítás titkát.

Színes posta

Furcsaságok a londoni tanulmányi kiállításán

New-Yorkból jelentik: Amerikában most szenzációs találmány került a piacra, amely főként a fiatal házaspároknál talál majd nagy megértésre. Arról van szó, hogy egy egészen modern bölcsőt találtak fel. Ha a kisgyerek sírni kezd a bölcsőben, a hanghullámok egy mikrofonra kerülnek, amely viszont elektromos kontaktust old fel, ami viszont ugyancsak elektromos úton a bölcsőt automatikusan rángatni kezdi. Ha a gyermek ezután elhallgat, akkor a bölcső is megszűnik lassan ringatni és újból nyugalmi állapotba jut. Sok fiatal anya természetesen egyelőre bizalmatlanul tekint erre a gépies dologra, mert hiszen az anyák legjobban maguk szeretik gyermeküket elringatni.

A modern bölcső

Londonból jelentik: A londoni találmányi kiállításán a nagy ezüstérmét az a különös típusú kulcsocská kapta, amely alumíniumból készült, olyan vékony, hogy 20—30 darab fér a mellényzsebbe és zárja teljesen betörésmentes. A kis ezüstérmét „az irótlomb lusta levélírók számára” nyerte, amelyet gépezet tol jobbra-balra, az írás sebességének megfelelőleg, feleslegessé téve a kéz továbbvitelét írás közben.

CHICAGO egyik varietéjében minden este kitétték a táblát, mert egy Alfred Billings nevű nőimítátor a közönséget a legnagyobb tetszenyilvánításokra bírta. Alfred Billings vendéglátóját többször meg kellett hosszabbítani, a közönség annyira tódult a szám megtekintésére. Billings diadalai azonban furcsa módon szakadtak félbe: egyik előadása közben rendőrök lepték el a varieté-sztrá öltözőjét és letartóztatták, mert valaki feljelentette, hogy a nőimítátor nem is imitátor, hanem nő. „Billings”-nek most a bíróság előtt kell felelnie a közönség megtévesztéséért.

HOLLYWOODBAN nemrégiben statisztikát csináltak a filmsztárokhöz érkező szerelmes-levelekről. A mindenefajta szenzáció iránt fogékony amerikai közönség nagy érdeklődéssel várta, hogy melyik filmsztár kapja a legtöbb szerelmes-levelet. A végén kiderült, hogy a szépnemű francia filmszínész, Charles Boyer a verseny győztese, mert egyetlen hónap leforgása alatt 3200 szerelmes-levelet kapott. Érdekes, hogy Boyer a szerelmes-levelek legnagyobb részét Európából, még pedig főképpen a Skandináv államokból, Svédországból és Dániából kapta. Férfi lett a szerelmes-leveletverseny győztese, ez azonban csak annak tulajdonítható, hogy a férfiszínészekhez a leveleket nők írják, nekik pedig tudvalevőleg több idejük és több kedvük van ahhoz, hogy egy ismeretlen filmszínésznek szerelmes-leveletet küldözgessenek.

AMERIKÁBAN az autóbuszok nagy konkurrenciát csinálnak a vasutaknak és a sok ezer kilométeres kelet-nyugati utakra is egymástól csalogatják el az utasokat. Az utascsábítás a minél nagyobb komfort ígéretével folyik. A nagy verseny miatt azonban nem lehet az ígéretések mellett megmaradni, hanem sok mindent kell nyújtani is a közönségnek. Így az egyik autóbustársaság most fürdőszobákat rendezett be hatalmas autóbuszain, amelyekben az utasok reggelente úgy télen, mint nyáron megfürdhetnek. A nagy Pacific-autóbuszokon a csomagfülke mellett tussolóterem is van és egy elektromossággal fűtött helyiség, amelyben a tussolás után az utas azonnal megszárihatja magát és így elkerüli a meghűlést. Most csak arra kíváncsiak Amerikában, hogy a vasúti társaságok milyen újabb komfort-trükkökkel fogják megadni a választ az autóbustársaságok új vívmányaira. Nálunk sem ártana, ha efajta nemes versengés kerekedne a vasút- és az autóbustársaságok között...

WISMUTH kadmium, ólom és zink keverékéből olyan ércöntvényt kapunk, amely már 40,5 hőmérséklet mellett megolvad, tehát a legágyabb ércöntvényt. A 40,5 fok alig magasabb valamivel a normális emberi test hőmérsékleténél. Így tehát ez az érv a kánikulában azonnal cseppfolyósá válik. Az ércöntvénynek praktikus hivatása is van; a rendőrség újjelenyomatok előhívására használja.

HIREK

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal és előfizetés teljesítési helye

Oradea, Strada Regele Carol II. 5.
ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Holföldön: Egész évre 900. félévre 400. negyedévre 210, egy hónapra 70 lej.
 Magyarországon: Egész évre 50 P., félévre 25 P., negyedévre 13 P. Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.
Telefon: 27.

Felelősszerkesztő: **PERÉDI GYÖRGY**
 Cluj-i szerkesztő: **dr. Sulyok István**
 Cluj, Piata Unirii 13.

Kéziratokat nem ösztökölünk meg és nem adunk vissza. Csakis választékos magánlevelekre válaszolunk.

Időjárás

Az időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Továbbra is ködös idő várható, déli, délkeleti légáramlással. Egyes helyeken hó vagy havaseső. A nappali hőmérséklet nem változik, éjjel erősebb fagy.

A PÁPA EGÉSZSÉGI ÁLLAPOTA AZ ÁLLANDÓ JAVULÁS UTJÁN. Vatikánvárosból jelentik: A Szentatya egészségi állapotában észlelhető javulás egyre tart. Az aggodalom, mely a múlt hét utolsó napjai folyamán a Vatikánban uralkodott, megszűnt. A pápa környezete mindent elkövet, hogy a Szentatyát rábírja, hogy legalább még néhány napig tartson pihenőt, mert nem annyira a betegség, mint inkább az emberföltötti munka viselete meg a pápát. Annak dacára, hogy miként egyik orvosa megállapította: „a Szentatya rossz páciens, mert nem fogad szót”, minden remény megvan arra, hogy ez alkalommal mégis hallgatni fog környezetére. Egyébként a pápa betegségének hírére Rómába érkezett P. Gemelli, a világhírű milánói katolikus egyetem franciskánus rektora, azelőtt kiváló orvos, aki többször is felkereste a betegeskedő Szentatyát s főképpen az ő rábeszélésére remélik, hogy XI. Pius néhány napig tényleg kimélni fogja magát. Hogy a pápa túl van minden komoly veszedelmen, abból is nyilvánvaló, hogy P. Gemelli már visszautazott Milánóba.

Értekezletre gyűlnek össze a Balkán-szövetség nemzeti bankjainak kormányzói. Bucuresti. Saját tud. Mitita Constantinescu bankkormányzó ma Athénbe utazott, ahol megkezdődik a Balkán-szövetség nemzeti bankkormányzóinak értekezlete, amely december 17., 18. és 19-ik napján lesz.

HORTHY MIKLÓS MAGYARORSZÁGI KORMÁNYZÓ JUGOSZLÁVIÁBA MEGY VADÁSZATRA. Budapestről jelentik: A Pester Lloyd genfi távirati tudósítója azt a hírt közli, hogy Horthy Miklós, magyarországi kormányzó a közeljövőben Jugoszláviába megy vadászatra. A genfi jugoszláv delegátus az érdeklődő újságíróknak azt a felvilágosítást adta, hogy a hír „talán valószínű.”

Sulyos összetűzés Amerikában a sztrájkolók és a karhatalom között. Newyorkból jelentik: Pennsylvania Chester nevű városában az egyik gyár munkásai sztrájkbaléptek s a sztrájk folytán összeütköztek a karhatalommal. Az összecsapásnak 1 halottja és 36 sulyos sebesültje van.

Ujabb rendeleteket kaptak a dohánytőzsdek. Timişoara. Saját tud. A monopóliumhivatal most rendeletben közölte a dohánytőzsdeakkal, hogy monopóliumok kivül üzleteikben dohányzással kapcsolatos árut, mint dohánytárcát, pipát s hasonló cikkeket árúszíthatnak, azonkívül könnyű papírárut, képes levelezőlapot, nemkülönbön bel-földi és külföldi újságokat, végül irodalmi műveket is. Az utóbbiakból azonban csak olyanokat, amelyek bel-földön jelentek meg. Ez a rendelet azért fontos, mert előzetesen különféle ellenkező értelmű intézkedés látott napvilágot. Ugyanez a rendelet azonban meglepetést is hozott. Közli ugyanis, hogy 1936. december 15-16-1937 január 15-éig a dohánytőzsdek kirkataiban csakis monopóliumcikkeket, vagy a dohányzással kapcsolatos árut szabad tartani. A kirkatoknak — a rendelet felhívása szerint — példásan tisztáknak kell lenniök. A monopólium gyártmányait a kirkatokban, kifolytatva tilos ezen idő alatt újságokat, folyóiratokat és más nem monopólium-cikkeket elhelyezni a kirkatokban. Ez az intézkedés meglepetést keltett, mert éppan a karácsonyi és újévi ünnepek ideje alatt nem szabad a kirkatokban csak újságokat és dohányzási cikkeket tartani.

Hűszoenyilváltás. Mindazoknak, akik felejtették el a családunk halála alkalmából fájda munkában osztoztak, ezúton mondunk hálás köszönetet.
 Heinrich-család, Foeni.

Válasszon ön is egy rádiót a Philips 1937 Szimfonikus Szeriájából

- egy PHILIPS RONDO-I
- vagy PHILIPS PRELUDIO-I
- vagy PHILIPS MATADOR-I
- vagy PHILIPS SONATA-I
- Batériának
- vagy PHILIPS BARCAROLA-I
- Batériának

a „PHILIPS RÁDIÓK” tökéletesek és értékállóak.

PHILIPS RADIO

A közismert hegedüvirtuoz **GRIGORAS DINICU** a következőket írja:

Onor. Philips S.A.-R.

Loco

Fiind posesorul unui aparat nou Philips, model 1937, mă simt obligat să vă comunic mulțumirea ce o am ascultându-l.

Redarea naturală și melodiocă a aparatului meu, marca Dv., este desăvârșită și îmi dă iluzia realității și satisfacție muzicală deplină.

Vă felicit pentru reușita aparatelor Dv. și vă salut

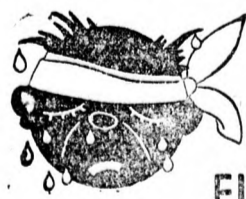
cu toată stima,

Grigoras Dinicu

A magyar belügyminiszter Berlinben. Berlinből jelentik: Az itt időző Kozma Miklós magyarországi belügyminiszter a Frick német belügyminiszter társaságában meglátogatta a német nemzeti szocialista ifjusági szervezetek egyik munkaszolgálati telepét. Hierl, birodalmi munkaügyi vezető megmagyarázta a szervezetek rendszerét és beosztását. Frick belügyminiszter pénteken fogadó estét rendezett Kozma Miklós belügyminiszter és kísérete tiszteletére. Az estélyen mindkét részről barátságos hangú pohárköszöntőket tartottak. A német belügyminiszter ezek során kilátásba helyezte, hogy mihamarabb visszaadja a látogatást Budapesten.

Kommunista-ellenes új francia politikai párt. Párizsból jelentik: Több politikai előkelőség, köztük Pfeiffer, a radikális szocialista párt volt főtitkára, valamint Gaston Gerard volt miniszter, új pártot alakítanak francia radikális párt néven. A párt programja harc a kommunizmus, a gyárak megszállása ellen és szoros együttműködés a radikális szocialista párttal.

*** Aranyérmél, derék- és keresztfájásnál, a máj és a végbél felé irányuló vértolulásoknál** az igen enyhe hatása természetes „Ferenc József” keserűvíz lehetőleg mindennap reggel és este félpohárrnyi mennyiségben használandó. Az orvosok ajánlják.

NÁTHA,
 HÜLES,
 ELLEN

NEVRALGINE JURIST

PAPEN BÉCSI KÖVET NYILATKOZATA A SZENTSZÉK ES A NÉMET BIRODALOM KÖZÖTT FOLYÓ TARGYALÁSOKRÓL. Bécsből jelentik: A budapesti Nemzeti Újság munkatársának alkalma volt Papennel, a Német Birodalom bécsi rendkívüli nagykövetével beszélni. Elmondotta neki, hogy milyen nagy feltűnést keltett az a hír, hogy a német birodalom közeledést keres a Vatikánnal. Megkérdezte Papent: *Németország tette-e a kezdeményező lépéseket, hogy a Vatikánnal helyreálljon a béke?* — Németország ösztintén óhajlja, hogy a Vatikánnal véglegesen helyreállítsa a békét és ösztintén kívánjuk, hogy a konkordátum körül támadt magyarázat fel fogásbeli különbözőzeteknek kiküszöbölését elérjük — válaszolta Papen.

— Mikorra várható ez? — A legrövidebb időn belül — monddta nyomatékkal Papen rendkívüli nagykövet — megindulnak a tárgyalások a Vatikán megbízottja és Németország között.

ÖTEZER VAGON MAGYAR TENGERTI VASÁRCL NÉMETORSZÁG. Berlinből jelentik: Pénteken gazdasági egyezmény jött létre Magyarország és Németország között, amelynek értelmében Magyarország 5000 vagon tengerit szállít Németországnak. A szállításnak végső határideje a jövő év márciusa.

*** Kiméljük szemünket.** A barlanglakó ősember szeme nem ismerte a mesterséges világitást. Modern korunk polgárának szemei főként mesterséges világitás mellett vesznek részt gazdaságunk munkájában, szórakozásában. A mesterséges világitás az ideális napfényt csak akkor helyettesítheti, ha a szemnek olyan fénytömeget nyújt, amely mellett megerőltetés nélkül tisztán lát. Böles előrelátás, megfelelő fényerősségű TUNGSRAM D. duplaspláttát használni, mert sokkal jobb fényt ad és kevesebb áramot fogyaszt, mint egy silány izzólámpa.

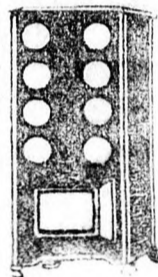
Zürichi zárlat. Párizs 20.27 háromnegyed, London 21.32 fél, Newyork 435.12, Brüsszel 73.57 fél, Milánó 22.92 fél, Amszterdam 236.90, Berlin 175, Bécs — schilling 78, Prága 15.38, Varsó 81.90, Belgrád 10, Bucuresti 325.

* Epe- és májbetegségeknel, elsősorban epehólyagkatarrus, epéképződés és sárgaság eseteiben a mindig enyhe hatású természetes „Ferenc József” keserűvíz a hasi szervek funkcióit élénkebb tevékenységre serkenti. Évtizedes orvosi tapasztalatok igazolják, hogy az otthoni ivókúra leggyakrabban úgy válik igen eredményessé, ha a Ferenc József vizet reggel éhgyomorra, kevés forró vízzel keverve isszuk. Az orvosok ajánlják.

A carei nyugdíjasok panasza. Saját tud. A pénzügyminiszter ismeretes rendelete értelmében az egész ország területén pontosan fizetik a nyugdíjakat, csak a carei nyugdíjasoknak van panaszuk jogos illetményeik folyósítása körül. A kiutalás ugyan a többi városokkal egyidőben jut el az egykori megyeszékhelyre is, de az adóhivatalnál azzal az indoklással, hogy nincs elegendő pénz, huzzák-halasszák a kifizetést. A carei nyugdíjasok most, felhasználva az alkalmat, küldöttségileg felkeresték a városban tartózkodó dr. Muresan zălaui pénzügyigazgatót, aki előtt feltárták panaszukat. A pénzügyigazgató megértően hallgatta végig a küldöttség panaszát, majd utasította az adófőnököt a nyugdíjak rendes kifizetésére.

* Néhány szó a rheumasokhoz. Ön talán már megkísérelt minden lehetőt, anélkül, hogy kínzó fájdalmaitól megszabadult volna. De önnek nincs oka a kétségbeesésre. Tegyen még ma egy kísérletet az azonnal ható, fájdalomcsillapító Togaltablettákkal. Togal oldja a húgysavat, az emberitest ezen magatermelt, pusztító mérget. Nem kevesebb, mint 6000 orvos rendkívül elismerően nyilatkozott a Togal jó hatásáról.

Az oradeai Hegyi Kulturházban (Str. Pasteur 58.), ma, vasárnap délután 5 órakor a szokott Kulturműsor keretében dr. Rosskopf Béla, a tüdőszanatorium igazgató-főorvosa tart előadást a tüdővészről vetített képekkel kísérve.

SOK TIZEZER

megelégedett vevő bizonyítja hogy a

„ZEPHIR“

kályha az összes kályhák között a

LEGJOBB

10 kilogram fával fűt 24 órán át.
egy normál szobát

Gyártja: **Szántó D. és fia, Oradea**

kapható mindenütt. Kerjen díjtalan arjegyzéket.

Hírek Treiscanua megyéből, Tg.-Săuceș. Saját tud. Breicu községben véres bicskázás történt. Egy utcai összeszólalkozásból kifolyólag Kovács Árpád 25 éves fiatalember három szurást ejtett a vele egykoru Lukács Lajoson. A szurások közül az egyik a tüdőt érte. Lukács állapotja súlyos. — A Tg.-Săuceș-i rendőrség értesítette a római katolikus és református vallásos egyesületeket, hogy megyefőnöki rendelkezés következtében, az egyesületek nem rendezhetnek műsoros estélyeket. A megyefőnöki rendelkezés különösen a Tg.-Săuceș-i római katolikus népszövetségi tagozat munkáját gátolja nagymértékben, mert a tagozat télen át 40-50 ismeretterjesztő előadást szokott tartani. Ezeknek az előadásoknak a témája egyáltalán nem politikai vonatkozású és az illetékes minisztérium minden akadály nélkül megadta az engedélyt. Dacára a miniszteri engedélynek, a megyefőnök rendelkezése következtében az előadásokat nem lehet megtartani. — A farkas garázdálkodása a megye területén egyre veszedelmesebbek. A fenevadak már minden félelem nélkül, a falvak, városokba látogatnak be és a házak udvarairól ragadják el aldozataikat. Legutóbb Ghelinta községben, a Primăria közvetlen szomszédságában lakó özv. Bartha Imréné udvarán tépték szét a juhokat, Tg.-Săuceșon pedig, a római katolikus gimnázium mellett u. n. Samukerthől ragadtak el egy kecskét.

TEMETÉSEK ORADEÁN. özv. Danka Ferencné szül. Gőz Zsuzsánna 62 éves korában meghalt. Temetése vasárnap 3 órakor lesz Poclusán. — özv. Tynkó Istvánné szül. Bérés Terézia 72 éves korában meghalt. Temetése szombaton volt. (Erdélyi „Concordia”).

Egbeii Körmendy L. Endre Husasău de Tinea községi jegyző folyó évi december 10-én délután 5 órakor, életének 42. évében, hosszas és nehéz fájdalmak után meghalt. Temetése vasárnap, december 13-án d. u. 3 órakor lesz a Haller-kápolnából az olosighi sírkertbe. (Caritas).

Háromszáznegyvenöt népbankját szánja a Központi Szövetkezeti Bank. București. Saját tud. A Központi Szövetkezeti Bank igazgató-tanácsa csütörtök esti ülésén öt megye összesen 315 népbankjának a szánását határozta el. Szánáltak Sibiu megyében 117, Ramnicul-Sarat megyében 94, Jasi megyében 61, Satu-Mare megyében 16, Botosan megyében 57 népbankot, összesen 152 millió lei összeggel. Eddig összesen 3004 hitel-szövetkezetet szánáltak, amelyeknél az állam 70 százalékát vállalta a konverzió következtében szenvedett 4,200,000,000 lei kárnak.

NYOLCVAN ÓRAHOSSZAT SZAKADATLANUL ÁSITOTT. Newyorkból jelentik: Kapp Agnes huszonhét éves rochesteri nő nyolcvan órahosszat szakadatlanul ásitott. Orvosa végül erős allatörszt adott be neki, amiól a beteg mély álomba merült. Midőn felébredt, megszűnt az ásitási roham.

* Középkorú uri nő betegápolás és kezelésében nagy gyakorlattal idős magános uriemberhez ajánlkozik, háztartást is vezet. Özv. Lip-pert Béláné, Oradea, Str. Gh. Lazar No. 7.

Karácsonyi segínyt kapnak a satumarei munkanélküliek. Saját tud. A polgármester javaslatára a városi tanács elhatározta, hogy a satumarei munkanélkülieket karácsonyi segínyben részesíti. Huszezer leit utaltak ki erre a célra.

MAGINOT-VONALAT ÉPÍT A SZOVJET. Az „Echo de Paris” legújabb száma szerint a Szovjet legfőbb katonai körei a Kremenben háromnapos tanácskozást folytattak, amelyek során elhatározták, hogy a Szovjet a vörös hadsereg létszámát az eddigi létszám kétszorosára, a légi haderő létszámát pedig az eddigiének háromszorosára fogják felelni. Ugyancsak elhatározták, hogy a Szovjetbirodalom nyugati és keleti határára a francia keleti határokéhoz hasonló védelmi vonalat fognak kiépíteni. A tervezet Szovjet-Magintot vonal összhosszúsága 4000 kilométer lesz.

* Az arcból, hogy fiatalágát, egészségét és üdését megtartsa, megtisztítandó és megerősítendő. Ezt mindenki régen tudja. Eppen ezért kell a bőrt egy alkoholt tartalmazó készítménnyel megtisztítani. Emellett azonban meggondolandó, nehogy egy túlerős, magasfokú szezt alkalmazzon, amely megtámadja az arcbőrt, azt kiszáritja és szürke színűvé teszi. Használjon tehát ezért egy éppen e célra elkészített készítményt: a Scherk-féle arcvizet. Ez behatol a bőr pórusainak belsejébe, amellyel nem támadja meg a bőrt, hanem mindig jótékonyan hat, tisztít, üdít és szépít.

A bucaresti rádió helyszíni közvetítést ad a satumarei szoborleleplezési ünnepségről. Satu-Mare. Saját tud. Dr. Vasile Lucaciú neves román politikai szobrászt ma, vasárnap leplezik le Satu-Maren. Az ünnepség országos jellegű lesz s azon megjelenik Tatarescu miniszterelnök vezetésével a kormány minden tagja. A kimagasló politikai személyiségek mellett még Balan sibiu görögkeleti ortodox érsek, dr. Popovici Nicolae oradeai görögkeleti püspök jelentették be érkezésüket. Az ünnepségről, amely a reggeli órákban kezdődik, a bucaresti rádió helyszíni közvetítést ad.

SÁRGARÓZSA-EST AZ ORADEAI MAGYAR HÁZBAN. A múlt évi jólsikerült Fehér rózsá-esthez hasonlóan, az idén karácsony másodnapján rendezik meg a magyar urleányok a Sárgarózsá-estet. A műsor ismertetésére legközelebb visszatérünk.

Fürstenberg

A német nagytökének legszellemesebb és legtalálékonyabb tagja Fürstenberg berlini bankár, amikor egyszer inasa egy toladó és terhes úr látogatását jelentette, utasította az inast:

— Mondja annak az úrnak, hogy elment hazulról.

Két perc múlva az inas újra jelent:

— Az az úr a nagyságos asszonyt kérdezte.

— Mondja neki, hogy a nagyságos asszony is elment.

Újabb két perc múlva az inas megint jelent:

— Az az úr a kisebbik nagyságos asszonyt — a bankár leánya — kérdezte.

— Mondja neki, hogy ő is elment.

Két perc múlva megint jön az inas:

— Az az úr várni akar.

— Hol?

— A hallban a kandalló mellett, mert az előszobában hideg van.

— Mondja meg annak az úrnak, hogy a kandalló is elment hazulról.

Közeleg a báliszezon
Készül a sok meghívó,
Hogy ruhája ujnak lássék
Irány vele az I. V. O.

I.V.O.

Str. Ciorogariu 1 és 34. Tel. 8-53.

Piața Unirii 2. Telefon 5-53.

Forgácsok a tudomány műhelyéből

SZILÁRD BENZIN előállításával évek óta foglalkoznak a vegyészek. Most legutóbb Németországban új eljárással készített szilárd benzint hoztak forgalomba, amely igen jól helyettesíti a folyékony benzint. A feltaláló: Eric Müller vegyész-mérnök, — aki szabadalmát a német hadvezetőségnek ajánlotta fel — gyakorlatban is bemutatta és egyben beigazolta a szilárd benzin használhatóságát. A kocsonyás anyagot, amit horgany vagy papírmassé dobozokban hoznak forgalomba — éppen úgy használják a mezőgazdaságban, traktoroknál, motoroknál, mint autónál vagy repülőgépeknél. Használatához nem szükséges egyéb, mint egy egész olcsó berendezés felszerelése, amely a kocsonyás anyagot a motor gyújtókészüléke előtt adagolva ismét folyékonyvá teszi. Gyakorlati haszna és előnye abban mutatkozik, hogy szilárd állapotban nehezen gyullad és nem robban, tehát fokozza a biztonságát. Harcászati előnye különösen repülőgépeknél és tankoknál felbecsülhetetlen, mert a tartány sérülése esetén a benzin nem folyhatik el.

A VILÁG LEGMAGASABB KÉMÉNYÉT Hamburgban építik. A kémény alapátmérője 24 méter, a kúrtőfal vastagsága az alapnál 2 méter, belső átmétere alul 8, felül pedig 5 méter. A kémény magasságát 87 méterre tervezték, építéséhez közel kétfélmillió darab téglát használnak fel.

HÁROMSZÁZÉVES A CHININ név alatt ismert lázcsillapító gyógyszer, amit a chininfa kérgéből állítanak elő. Az első európai ember, aki a chinint gyógyszerül használta és azzal gyógyított, Canizares Juan Lopez ekvádori, lozai helytartó volt. Ő ajánlotta a gyógyszert az akkori perui kormányzó feleségének Chinochon grófnőnek, aki súlyos maláriában betegedett meg. A római Santo Spirito kórház falán szép ferskő őrzi ma is azt a jelenetet, amint a grófnő elveszi a gyógyszert az egyik indián harcostól. Az európaiak tehát az indiánoktól tanulták el a chinin használatát, amit azok már Amerika felfedezése előtt is ismertek. Amint tudjuk, a chinin máig is leghatásosabb fegyverünk a malária elleni küzdelemben.

KIVILÁGÍTJÁK AZ EIFEL-TORNYOT. Az 1937. évi párizsi világkiállítás szenzációja lesz a kivilágított Eifel-torony, amelynek villanylámpákkal való felszerelését már megkezdtek. A 300 méter magas toronyépületen 250.000 izzólámpát helyeznek el, úgy, hogy a torony aljától a csúcsáig teljes egészében éjszaka is látható lesz. A torony csúcsából reflektorok fogják megvilágítani a kiállítás helyét és ezek a kétfélmillió gyertyafényű erősségű reflektorok piros, kék, fehér és zöld színekbe öltöztetik Párizs látnivalóit.

SZTRATOSZFÉRA REPÜLŐGÉPET építenek Angliában a Bristol-féle repülőgépgyárban. Az új gép célja azonban nem az, hogy megdöntse az eddigi sztratoszféra magassági rekordot, hanem a Newyork-londoni repülőút megrövidítése. A tudósok és konstruktorok kiszámították, hogy a géppel 20 ezer méter magasságban 4-5 óra alatt lehet megtenni a London-Newyorki utat. Az új sztratoszféra repülőgép felszereléséhez egy Pegazus-gép is tartozik, légkompresszorokkal és különleges berendezéssel a pilóta védelmére. A géprevezető pilótát villannyal fűtött, légmenyes ruha védi az időjárás viszontagságai ellen.

Jaroslav Durych ötvenéves

A középeurópai katolikus íróknak egyik legkiválóbbja, Jaroslav Durych. Durych a cseh dominikánusok négy lapjának fő szellemi irányítója. Jaroslav Durych főműve a Wallenstein-trilógia, amely a XVII. század történetét és minden földi tévedések tükrözését misztériumszerű regénysorozatban tárta nemzete elé. Jaroslav Durych Wallenstein-trilógiája tulajdonképpen szembeszáll azokkal a szélsőségesen nacionalista cseh elvekkkel, amelyek a huszizmusban és a Habsburg-gyűlöletben merülnek ki és előjelei egy olyan középeurópai történetlátásnak, amely későbbi időben a kibontakozáshoz vezethet. Jaroslav írói sikereit a katolikus világszemlélet tudatos vallásával érte el. Durych nemcsak regényíró, hanem kitűnő lírikus, novellista és spirituális essayista is egyúttal. Jaroslav Durych messzire kimagaslik a részint huszita gyökerekből táplálkozó, részint pedig a bolsevizmus felé hajló cseh irodalmi álnagyságok köréből és az európai katolikus irodalomnak is egyik legmarkánsabb képviselője.

A púpos szerelme

Írta: P. Treján Leonárd

Púpjánál csak a szerelme volt nagyobb. Pedig a púpjáé ugyancsak elég nagy volt. Ő nem tudta, hogy olyan nagy. Általában a púposok igen nagy szerencséje, hogy púposágukról nem sokat tudnak. Van olyan is közöttük, amelyik meggyőződéssel hiszi, hogy ő nagyon szép ember. Nem is kell ebből a képzeletből őt kiábrándítani.

Vakarcs Jóska is ilyen nagyon szép fiú volt. És hihetetlen módon szerelmes. Szerelme mindenekelőtt önmagára irányult. Nemcsak úgy, ahogyan általában szeretni szoktuk önmagunkat. Ő, nem közönséges módon nyilvánult ez az önszeretet! Ő hitte erősen, hogy púpjá révén kiváltságos ember. Nemcsak szebb, hanem jobb és tökéletesebb is. A púposoknak különös lélekta van. Talán az egy púpi, két púpi tevé önhasznosságának tudatából ered. Hiszen csakugyan méltóságteljes is a sivatag tevéje! No ne csodálkozzunk rajta, ha Vakarcs Jóska olyan szerelmes volt önmagába, mint egy jól elkészített befőttes üveg

De szerelmes volt másokba is. Mindenki! Szerinte minden ember púpos. Megelégedett mosolygással vette tudomásul, hogy minden embernek van kisebb-kecske, nagyobbacska, vagy óriási nagy púpjá. Nem attól függ, hogy az ember tapogatja, vagy nem tapogatja a púpját. A tevé sem tapogatja és mégis van. Nemcsak egy csinosan elkészített befőttes üveg szerelmes önmagába és az egész spájzba, hanem a tevé is az egész sivatagba. Vakarcs Jóska is szerelmes volt minden emberbe. Ezt a szerelmet csak az irigység zavarta kissé. Irigyelte, hogy a mások púpjá sokkal nagyobb, mint az övé. A szellemi, kedélyi és lelki élet sokféle dudorodásaiba, furcsa púposágaiba nagyon sokszor beleütközött. Az emberek általában görbék és összezúgrodottak. Nincs gerinc és határozott egyenesség. Vakarcs Jóska úgy találta, hogy a legtöbb embernek nincs feje, és annyira púpos és fej nélküli, mint egy vakondtúrás...

Egyébként megelégedett volt a púpos mindaddig, míg szerelmei, ábrándjai között megmaradott. Sétapálcája, szép ruhája, kesztyűje, gomblyukvirága, a korzó feltűnő alakjává tették őt. Mindenki részére volt mosolya, viszont minden ember visszamosolygott neki. Az emberek azt mondták, magukban: né, a szegény púpos! Ő pedig azt gondolta: jaj, mennyire púposak az emberek! Mennyi sok púpi a világon!

Történi azonban valami. A púpos legnagyobb esete és legnagyobb szerelme. Ameddig púpjá életfilozófiai jelentősége mellett ki-

tartott, addig nem volt semmi baj. De egyszer szembetalálkozott Évával. A nővel... Szép volt a szeme, lenge a járása, barnás a haja, karcsú a dereka, pici a lába, még picibb a két keze, lába is kettő volt, és... és... nem volt púpi! Vakarcs Jóska megállt a különös jelenség előtt, mintha pillanatra megpúposodott volna... Nézte... Öntudatlanul mélyebbet sóhajtott, mint amilyen mély és magas volt a púpjá... Még jobban megnézte... Szó sincs róla, a lányka szép volt. Vakarcs Jóska folyton azt mondogatta magában:

— Évike... Évike... ő be szép maga!... Jaj csak ne lenne maga is púpos... drága szép Évike...

Eltűnt a púptalan látomás... Vakarcs Jóska egyedül maradt a púpjával és szerelmével. Életfogytiglan tartó púpjával és szerelmével. Ő ti mindnyájan púpos és kevésbé púpos emberek, tudjátok-e, hogy mi az életfogytig tartó szerelem és púpi? Mert ha nem tudjátok, akkor nem tudtok semmit...

Vakarcs Jóska nem tudá feledni szerelmét. Folyton járt Évike után. Nappal és éjjel, reggel és este, álmában és ébren, utcákon és tereken, templomok előtt és az ócskapiaccon. Szörnyű álmokat látott. Egyszer úgy érezte, hogy rettenetes nagy a púpjá, mint bakának a bornyúja, cserkésznek a hátizsákja indulás előtt. Ilyenkor kínos nyöszörgésekkel kérte Évikét, hogy segítsen neki, mert egyedül lehetetlen elbirni. És Évike nem könyörült. Rideg,

száraz, részvétlen és gögös volt ez a nő, mint egy púptalan miniszter.

Most már gyakran látta Évikét, mert kitanulmányozta az utcát, amerre laktak. Addig vergődött, ameddig egyszer egészen közelébe jutott. Térdeire hullott Vakarcs Jóska, két karját kitarja és az őrjöngő szerelmesek fuvallzó hangján rebegette:

— Ó, Évike, meghalok magáért... Évike, én magát nagyon szeretem... könyörüljön rajtam... Ó Évike, Évike...

Évike nagyon hamiskásan nevetett a szemébe Vakarcs Jósának. Ugy nevetett, mint egy csicsergő veréb. De azután megfordult és szaladni kezdett gyorsan a házuk felé... Nevetett és szaladott gyorsan, mint egy női futóbajnok...

És ebben a pillanatban rettenetes volt a látvány, mely púpos Jóska szeméi elé tárult. Évike is púpos volt... Kifogástalan szép púptól dudorodott a selymes fehér blúza... Vissza nem nézett, hanem az utca egyik házában eltűnt. A púpjával együtt eltűnt...

Vakarcs Jóska úgy elvörösödött, mint egy púpos tojásrántotta... Szerelmes volt a saját és a mások púpjába és most ennek a csinos kis nőnek púposága egészen lesújtotta... Ő, minek is van szerelem a világon? Minek is van szerelem és púpi együttvéve? És még lecacagta őt, az a púpos hölgyike! Bizonyosan azért, mert az ő, már mint a Jóska púpjá sokkal nagyobb, mint az Évikeé... Ez a leány kegyetlen! Púpos és kegyetlen... Lenezi őt, mert csúnya és formátlan. Minek is van szerelem és púpi a világon?...

Elhatározta mélységes bánatában, hogy öngyilkos lesz. El is indult a vasúti átjáró felé, hogy a vonat kerekéi elé dobja magát? De amint ment, szembejött vele egy ember. Nagyon törpe, földig görbe, szörnyű nagypúpi koldusember. Ismerte. Ugy hitták, hogy Gyuri bácsi. Megszólította nagy keserűségében:

— Merre megy Gyuri bácsi?

— Hát én biza megyek az unokához. Megcsinálom nekik a karácsonyfát...

Vakarcs Jóska megfordult és ketten mentek az öreggel. Segített ő is csinálni a karácsonyfát...

...A szerelmesek mindig púposak és a púposok mindig szerelmesek. Senkinek sincs olyan nagy púpjá, hogy még nagyobb nem lehetne. És nincs olyan kicsi púpod, hogy azonnal észrevehető nem lenne.

A fájdalmak kifárasztják a szívet

— Jaj! A reuma összeörte a csontjaimat!
Egyetlen egy orvosom van ez ellen: reggel és este egy Carmol*-os bedörzsölés.

* Carmol a legjobb bedörzsölőszer meg hűlés, gripa, reumatikus fájdalmak és laz ellen.
Ára üvegonként 22 lal.

FELMILLIÓ VILLÁM éri a földet óránként, amint azt a meteorológusok kiszámították. Jáva, Kamerun és Abesszínia azok a területek, ahol leggyakoribbak a zivatarok. Itt évenként átlag csak 215 olyan nap van, amikor nem villámlik, vagy nem dörög. Ezzel szemben például Norvégiában a zivataros napok száma évenként 7. Kelet-Poroszországban pedig 13.

Beszélgetés P. Varga László jezsuita atyával a bolsevista mozgalom lelki és gazdasági okairól, a zsidóság szerepéről és a megújuló keresztény nacionalizmus feladatairól

Budapest, december hó.

Amint a szűk és szerény szerzetesi cellában így szemtől-szembe ülök Varga László jezsuita atyával s hallom temperamentumos, patogó beszédét, szinte egészen valószínűtlennek tűnik fel, hogy ez az alig harminc évesnek látszó szerzetes, akinek minden szavában, minden mozdulatában a fiatalság ereje lüktet, ma a magyarságnak egyik legkiválóbb katolikus szociológusa és a jezsuiták híres budapesti hit-tudományi főiskoláján a szociológia professzora, akinek könyvei és cikkei már néhány év alatt is egy egészen új szociálisan gondolkodó fiatal katolikus értelmiséget neveltek. Tudományos munkája mellett Pater Varga mindig ügyeskedik az életet magát megismerni. Nem száraz szobatudós, hanem az élet ismerője, bejárta fél-Európát s amikor hazajött, első feladatának tekintette, hogy megismerje a magyar vidéket.

— Tudja, — mondja — nálunk végzetesen nem ismerik azt, ami Budapesten túl van, pedig a magyarság szociális problémáiról még beszélne sem szabad annak, aki nem ismeri a magyar falut és az Alföld véghetetlen tanyavilágát.

Az agrárkérdések egyik legjobb ismerője s — ezt kevesen tudják róla, — szakképzett mezőgazda is. Amikor a falut járta, mondják, nem egy hívatásos gazdát is megszegyenített. Különösen nagy érdeklődéssel foglalkozik az ifjúság kérdéseivel. Ahol eddig dolgozott, mindenhol egy-egy ifjúsági csoport vette körül, amellyel gyakorlati szociális munkát végzett. Alig néhány hónapja van Budapesten, de már itt is megvan a munkacsoportja. A bolsevizmus problémájával is évek óta foglalkozik s ennek egyik legjobb ismerője Magyarországon. Most, amidőn világszerte dúl a bolsevizmus és antibolsevizmus küzdelme, felkerestük Pater Varga Lászlót, hogy a Magyar Lapok olvasóinak nyilatkozzék arról, hogy a katolikus pap és társadalomkutató nézőszögéből hogyan ítéli meg a helyzetet.

A materialista liberalizmus előkészítője a bolsevizmusnak

— Tudja, az én „rögeszmém“, — mondja, — hogy a bolsevizmus tulajdonképpen tagadása a kommunizmusnak s végső elfajulása a kapitalizmusnak, amelyben az ember szintén csak másodrangú érték lesz. Szellemi téren a leglogikusabban úgy lehet a harcot megnyerni, ha a bolsevizmus és kapitalizmus belső összefüggésére rámutatunk. Többéves gyakorlatból tudom, hogy ezzel a felvilágosító munkával eredményt lehet elérni.

— Mégis, miben látja főtisztelendő úr a bolsevista propaganda legnagyobb veszélyét?

— Az emberek általában — mondja — tévesen ítélik meg a helyzetet. Szerintem a bolsevizmus nem azért jelent nagy veszélyt, mert a világ egyhatodrésszében uralomra jutott, mert szédületes gazdasági hatalmat képvisel, hanem, mert korszerű mozgalom. Ne értsen félre, csak azt akarom ezzel mondani, hogy szinte sántáni összhang van a bolsevizmus és a liberálisizmus által kialakított modern lélek között. Nem a kommunizmus, illetve a kommunista életforma, hanem a bolsevizmus és a modern lélek között. A kommunizmushoz erkölcsi erő kell, épp az, ami a bolsevizmusból hiányzik. A polgári társadalom teljesen át van itatva egy finom materializmussal. A liberálisizmus ebből nem mert következetes világnézetet csinálni, de jött a bolsevizmus, amelyben azután ez a materialista életzerméket Crédóvá lett. Én úgy látom,

hogy az arisztokráciától kezdve a proletariátusig minden társadalmi osztály meg van fertőzve ezzel a materializmussal. Ez az a lélektani alap, amelyre a bolsevizmus, a világtörténelemnek ez a legnagyobb eretneksége épült. És ez a legnagyobb veszély. Az előző korszakok alkalmassá tették a lelket a bolsevizmus befogadására.

— A bolsevista lelkeséget a legtisztábban azt hiszem, Maxim Gorkij fejezte ki. Egy-egy kötete mindig itt van az íróasztalom. Ha fel akarom magam előtt idézni a bolsevizmus sántáni szellemét, ezt olvasom. A keserű ember: ez Gorkij. Lelkében egy félelmetes vonás van, a könyörtelenség. Szerinte a világ ostobán van berendezve, nem érti meg a szenvedést, amely-

„Kollektív fegyelem, keresztény szolidaritás és elmélyült nacionalizmus: a megoldás útja”

— Sokat írnak újabban arról, hogy a szovjetben most nagy változások történnek. Mi a véleménye erről főtisztelendő úrnak?

— Valóban, a szovjetben most hatalmas imperialista törekvések ébrednek újra. Sztalin, „a rideg útonálló“ tudja, hogy kell uralkodni. Ő már kezdi félretenni azokat az „örök forradalmárokat“, akik faji adottságaikból kifolyólag csak a „permanens forradalom“ eszméjét tudják szolgálni. A Zinovjev-perben is, úgy vélem, az orosz és a bomlasztó zsidó gondolat küzdelmét is fel lehet fedezni. Természetesen a szovjetnek az európai bolsevistákra is szüksége van, hogy a szovjetpolitika minden országában és minden nép körében, legyen az többség, vagy kisebbség ilyen belülről destruáló, a keresztény nemzeti öntudatot tervszerűen gyengítő szövetségesekkel rendelkezék. Erre a bomlasztó munkára jók azok, akiknek küzdelmük van a destruálás. Abban, hogy a szovjet megszüntesse valamikor is a külföldi agitációt, nem hiszek.

— Miben látja főtisztelendő úr az okát, hogy az idegenek által vezetett bolsevista aknamunka sokhelyütt mégis messzemenő eredményt tud elérni?

— Ez a destruáló munka két pszichológiai alapra támaszkodik. Először a már említett elmaterializálódott európai szellemre. Ezzel a szellemmel szinte pörusainkon keresztül szívjuk magunkba a bolsevizmust, mint valami bágyasztó mérget. A másik alap pedig a tömegeknek rettenetes szociális nyomora s a vérforraló ellentétek. Magam is, ahányszor a vidéki, vagy kültermi nyomorból bejöttem egy-egy nagyvárosba s itt láttam a féktelen luxust, éreztem a kiáltó ellentéteket, átéltem mindazt, amit a kukoricamálén tengődő proletár és zsellér érezhet. A bolsevista agitáció a legtöbbször ezt a szociális ellentétet használja fel, hogy a tömegekhez férközzön. Ez a tömegpropaganda, az értelmiségnek elmaterializálódott részét pedig a materialista lélek spontán jó utáni vágyakozásánál fogják meg. Humanista és pacifista. Lényegében keresztény jelszavakkal csepegtetik be a bolsevizmus mélyét...

— Miben látja főtisztelendő úr a legsürgősebb teendőket ez ellen az agitáció ellen?

— A legsürgősebb teendőt?... Az etika követeli, hogy a proletariátust sürgősen tulajdonhoz kell juttatni. Ezzel a tömegagitáció alól is kihuzzuk a talajt. Természetesen itt átfogó megoldásra gondolok, nem részletfoltogatásra. Itt mindenhol, Európa minden országában az egész nemzeti jövedelem-elosztás gyökeres átalakítására van szükség. A közjólét a bolsevizmus egyik leghatékonyabb ellensze-

nek, szerinte, csak az ember az oka, a kárté, kony ember, akit ki kell irtani. Ez a sántáni vonás a legrettenetesebb. Csak gyűlölettel akarja megmenteni az emberiséget és félelmetes, mert könnyen megtéveszthet. Az evangélium tagadása az evangélium nevében, a legtisztább megvalósulása az Antikrisztus apokaliptikus gondolatának. Keresztény jelszavakkal akarja kiirtani magát a kereszténységet. Milyen végtelen mulasztások terhelnek egyeseket, hogy ez bekövetkezhetett...

— Ugy vélem, hogy a bolsevizmusnak ezeket a lelki rugóit kevesen ismerik, — vetem közbe.

— Igen. A polgári társadalomnak, a magyar társadalomnak is, fogalma sincs azokról a poklokról és mélységekről, amelyek ezeket a lelkeket fűtik. Akik pedig mindezt nem látják meg, akik nem adnak a bolsevizmus elleni küzdelemnek ilyen teológiai, vagy ha úgy tesszi, világnézeti alapot, hiába kísérleteznek mindennel... Ézért nemcsak gazdasági, hanem világnézeti harc is kell a bolsevizmus ellen és mindazon törekvések ellen, amelyek a materializmust csepegtetik a lelkekbe.

— Európa megérett a bolsevizmusra. Elmaterializálódott, mint Spanyolország szörnyű példája is mutatja. A németeknél és olaszoknál dolgozik már a heroizmus, de mit tud szembeállítani a bolsevizmus mitológiájával szemben Európa többi országa?...

re. Az ember csak akkor van meg, ha mindenki ki tudja elégíteni elsőrangú szükségleteit. De téves állandóan csak a földtől várni mindent, ahogyan egyes agrárreformerek képzelik. A jövedelemelosztás átalakítását nemcsak itt, hanem a közgazdasági élet minden vonalán keresztül kell vinni. Különben is semmi sincs megadóztatva annyira, mint a föld, a nagytőke pedig egyszerűen kibújik a terhek alól, pedig sokkal többet tehetne, könnyebben, mint a föld.

— Ez lenne az anyagi része a bolsevizmus elleni küzdelemnek, s mik lennének szellemi téren a teendők?

— Az hiszem, hogy mindenki, aki elszakad a kereszténységtől és véletlenül nincs érdekelve a kapitalizmusban, alkalmas a bolsevizmusra. Mert hiányzik a kérdések megoldásához szükséges morál. A bolsevista-antibolsevista küzdelemben az európai kultúrának ez a kevélye felfakadt. A legfontosabb feladat ma az egyén és közösség problémájának a megoldása, amire a liberálisizmus nem adott feleletet. Csak egy választás van. Vagy az uniformizáló bolsevizmus, vagy egy kollektív fegyelem, a szolidaritás elve alapján, amellyel mindenkinek nem a teljes egyenlőséget és szabadságot, hanem a teljes igazságot, jogi és gazdasági téren egyaránt szolgáltatják. Mind-egy, hogy ezt rendiségnek, vagy korporatív rendszernek nevezzük. És itt nagy szerep jut a nacionalizmusnak, amely a társadalomban az egyik legnagyobb lendítőerő. A liberálisizmus ennek nem tudott etikai tartalmat adni, pedig szédületes energia ez, amelyet el kell mélyíteni, amelynek a tartalmát csak keresztény etika adhatja meg. Ha ez megvan, kész a társadalom reformja. A legjobb állam az erős állam, de csak az az állam erős, amelynek tekintélye és egysége polgárainak hitére és nemzeti szolidaritásérzésére támaszkodik.

A zsidó pszichének nincs helye a magyar szellemi életben

— Új ember kell, új minőségű ember. Sokszor vetik fel a kérdést, hogy hogyan neveljük ezt. Az iskola egyedül nem elég erre. Ez lassú menet lenne. A kérdés az, lesznek-e most olyan emberek, akik a magyar lélekben meglevő eddig elfojtott és tudatosítatlan energiákat fel tudják ébreszteni és gyors, rohamozó lépésre sarkalni. Nemcsak egy emberre van szükség, hanem munkaközösségekre, amelyek összefogva dolgoznak azért, hogy a magyar életben a lelki és szociális fölémelkedésbe vetett hitet fel tudják ébreszteni és fel tudják kelteni az összes alkotóenergiát, a keresztény és nemzeti erőket. És még val-

mit. Én úgy látom, hogy a magyarság körében még mindig túl nagy szerep jut a zsidóságnak, amely tudatosan és mesterségesen effeminálja a magyar rétegeket, elsősorban az értelmiséget és kiöli az erős, férfias energiákat. Ennek a zsidó pszichének nincs helye a magyar szellemi életben. Itt kell mindenekelőtt változásnak jönnie, hogy itt is azok a „munkaközösségek” adják meg a magyar népkollektívumok jellegét, amelyek a keresztény nemzeti eszme jegyében a nemzet szunnyadó energiáit keltik életre. Ha a zsidó psziché tovább gyöngíti a magyarságot, az elbányadt nemzet alig lesz a bolsevizmus befogadására, amely ellen a nemzet csak a keresztény nemzet megújítás által életrekellett erők révén lesz immunis.

Ezeket mondja P. Varga s mindaz, amit és ahogyan mond, érezzük, a legmélyebb meggyőződése, amelyért már munkába is állott. Alig néhány hónapja van Budapesten s máris egész kis fiatal munkacsoportot szervezett maga köré s példát adott arra, hogy kiki a saját körén belül hogyan küzdhet eredményesen és modernül a bolsevizmus ellen.

RÁDY ELEMÉR.

SCHERK
PARIS - BRUXELLES

Ajándékozzon szépséget!

Hát lehet-e szépséget ajándékozni?
Igen! Minden egyes üveg Scherk arcvizében benne rejlik. Tegyen egy üveg Scherk arcvizet a karácsonyi asztalra! Hosszu hetekre ajándékozzon örömet. Uvegek a Lei 62" 103" 164" 300" 475"!

Lotion
Faciale
Scherk
Scherk Arcviz

Mindennap történnék csodák

Irtá: dr Léber János

Mindennap történnék csodák. Csak nem mindennap vesszük észre. És nem mindannyian. Mert nem figyeljük úgy az eseményeket, amelyek körülöttünk történnek, hogy megláthassuk mögöttük egy magasabbrendű Gondviselésnek közreműködését. A hitetlen világ nem szeret a Gondviselésről hallani. Pedig naponként találkozik vele. Jelentéktelennek látszó kis esetekben. Amilyen a következő, igaz történet is.

Élt a pesti köröngtetegben, a világos, kényelmes paloták árnyékában, a ragyogó Belváros kellő közepén: egy pincedu mélyén, kapzsi kis emberek megtört vendégeként, — egy árva fiatalember. A neve nem fontos. Szürke Péter. Az ilyen fiatal embereknek nincs is talán nevük. Egyformák mind. Sápadtak, soványak, rongyosak. Minden reggel öt órakor kelnek s elindulnak munkát keresni. Egyik nap úgy, mint a másik. Megállnak a gyárak kapujában. Alázatosan köszöntik a portás „urat”. Megkérdezik tisztelettel: nem volna-e valami napszámos munka a részükre, vagy legalább némi reménység a jövőt illetően. Irigykedve nézik a szabadon kibejárókat, akik itt otthon vannak, akiknek a gyár munkát, kenyeret, biztonságot, családot: életet jelent. Elpanaszolják bajait egymásnak. Két rét görnyedve megsüvegelik a magas igazgatóság berobogó fényes autóját. Nyáron leheverednek az utsaléi fák árnyékában. Télen topognak egyhelyben s karjaikkal meleget csapkodnak elgémberelt tagjaikba. Acsorognak egy-két órát, aztán nagyokat sóhajtozva, elborult szemmel, éhes gyomorral visszaindulnak a város felé.

Ilyen ember volt Szürke Péter is. Állodgált ő is a gyárak kapujában. Ma az egyiknél, másnap a másiknál. Könnyezett az ő szeme is sokszor. Nem tudni biztosan mitől: hidegtől-e, éhségtől-e vagy az elkeseredéstől? Indult ő is többször úgy vissza a városba, hogy nem a lábait vitték, hanem vonszolta a lábait maga után. De sohase esett kétségbe. A városba érve, mindig talált egy helyet, ahol testileg is, lelkileg is megpihenhetett, bánatára vigasztalást nyervehetett: a Ferences barátok templomát a Belvárosban. Ide tért be minden eredménytelen kísérlet után. Megállt szokott helyén: elől a jobb sarokban, az áldoztató rács mellett s félórát is elimádkozgatott csendben, magánosan, mindenről és mindenkiről megfeledkezve, csak az Ur Istent tartva szem előtt és az ő árva, elfolyó, hiábavaló, nyomorúságos életét...

Egyik csúf, ködös őszi napon megint ott állt a szokott helyén. Későn jött egy kicsit, mert a nagycsarnok előtt valaki megkérte, hogy egy irgalmatlan csomagot szállítson el a harmadik utcába. Kapott érte néhány fillért. Kifizetheti belőle egy hétre a fekvőhelyét. Ezt jött megköszönni a jó Istennek. Eszre se vette,

hogy a templomban szokatlanul sokan vannak, hogy az első padokban előkelő urak ülnek, orgona szól, sokan segédkeznek a miséző papnak és hogy a templom hajójában egy gyertyákkal sűrűn körülakott ravatal áll.

Állt a szokott helyén. Nem látott és nem csodált meg semmit. Nem érdekelték a körülötte állók, sem a padban ülő előkelő vendégek. Imádkozott. Egyszerűen és áhítatosan.

Nem mindenkinek tűnt fel az áhítatba merült, sovány sápadt ember. De a polgármester, aki az első pad szélén ült, észrevette. Sokáig az egész mise alatt nézte, figyelte. Látta az éhségtől megkínzott arcát. Látta szakadozott, rongyos ruháját, a rongyok alól kivillanó didergő bőrt. És látta mindezek mellett, mindezek dacára s mindezekeken felül a csodálatos bensőséggel imádkozó embert.

— Ki lehet ez a jámbor, elkallódott férfi? — gondolta magában. — Aki ilyen elhagyatottságban, ilyen nyomorúságban is így tud imádkozni? — És elhatározta, hogy nem elveszti szem elől a fiatalembert.

Mise végén a templomból kijövet magához hívatta a jámbor férfit.

— Hogy hívnak? — kérdezte tőle jószágon.

— Szürke Péternek — válaszolta kissé elfogódottan a rongyos fiatalember.

— Hol van a lakásod?

— Itt a közelben, a Kaplony utcában, az egyik nagy bérház pincelakásában.

— Vannek-e szüleid, testvéreid? — érdeklődött tovább a polgármester.

— Nincsenek. Egyedül állok. Árva vagyok. Tízéves koromtól fogva kegyelemkenyeren, jömberek irgalmából élek.

— Hány éves vagy?

— Huszonhárom múltam a nyáron.

— Van foglalkozásod?

— Állandó munkám nincsen. Egy-két napot dolgozom hetenként napszamba, ha szerencsém van.

Eredeti közlemény.

4 évig szenvedtem gyomor- és májbetegségben, megpróbáltam minden lehetőt, de semmi sem segített annyira, mint az Önök készítménye, a „Gastro D.” — Irja Hascal Kleis korcsmáros, Jași, Str. Jancu 14. — és tiszta szívemből köszönöm Önöknek és minden szenvedőnek ajánlom ezt a kiváló gyógyszert.

Es valóban azok a köszönőlevelek, melyeket naponta a szenvedők tömege hozzánk intéz, bizonyítják, hogy a „Gastro D.” hatása mindig eredményes a gyomorsavtúltengés, felfúvódás, székrekedés, fejfájás, emésztési zavarok, álmatlanság, vagyis általában gyomor- és bélzavaroknál.

„Gastro D.” kapható az ország minden gyógyszerárában és drogériájában, vagy postán megrendelhető 130 lei utánvét mellett Császár E. gyógyszerárában, București, Calea Victoriei 124.

— Ki viseli gondodat, hol kapsz enni? — kérdezte tovább a polgármester.

— Ingyen levest kapok a fővárostól. Egyebet a jó tisztelendő atyák adnak, ha már nem bírom az éhséget. Ide azonban csak ritkán járok, mert szégyenlem elvenni a kenyeret azok elől, akik talán jobban rá vannak szorulva, mint én.

A polgármestert mélyen meghatották ezek a szavak. Egy kis ideig gondolkodott, aztán előrendelte kocsiját s így szóló az ámulóbámuló, rongyos fiatalemberhez:

— Derék fiu vagy Péter. Most beülsz velem a kocsimba és feljössz a hivatalomba. Ott megbeszéljük tovább a dolgot.

Azzal betuszkolta maga előtt Pétert a fényes autóbába s elhajtattott vele a városházára.

A kocsiban még megkérdezte tőle:

— Gyakran szoktál a templomba járni?

— Mindennap, ha tehetem, — válaszolta elfogulatlan nyíltsággal Péter.

A polgármester tovább kíváncsiskodott.

— Es mindig tudsz imádkozni? Éhesen, rongyosan, fáva, elkeseredve is?

Péter csodálkozva nézett a polgármester szemébe.

— Miért ne tudnék? Hiszen nekem van rá a legtöbb okom. Nekem van a legtöbb kárnivalóm a jó Istentől.

A polgármesternek könnyes lett a szeme.

Lehengerelem a drágaságot !!!

Az olcsó karácsonyi árainkkal.

Gyapju Georgete dupla széles	98 Lei.
Divat ruha selyem	98 „
Tafiet selyem	109 „
Angol ruha bársony	159 „

Divatszövetek, téli mosóárak, dejalinok, vászonárak olcsó elárusítása.

MAPKOVITS női divatruházában
Oradea, Reg. Maria tér 3.

erre a beszédre.

- Mit szoktál kérni ilyenkor a jó Istentől?
- Egészséget és munkát.
- Mást nem?

— Minek nekem más? Én csak egy szegény árva fiu vagyok. Ha nekem az Isten egészséget ad és munkát, mindent meg tudok magamnak szerezni, amire még szükségem van.

Megérkeztek a városházára. A pogármester karonfogta a rongyos fiatalembert és az ámuló altisztek előtt felvezette dolgozószobájába. Leültette az egyik fotelbe. A legközelebbi vendéglőből reggelit hozott a számára s addig is, míg arra vártak, szembeült a fiúval és jóakaró szeretettel megkérdezte tőle:

- Bizol te az imádság erejében?

Szürke Péter egyszerűen csak ennyit felelt:

- Nagyon.

A polgármester felállt. Többször végigjárta a szobát. Látszott rajta, hogy egész lényében megrendítette ez a csodálatos hit s az az egyszerűség, ahogy azt Szürke Péter, mint a világ legtermészetesebb dolgát, megvallotta. A meghatódottság annyira erőt vett az egyébként kemény és szilárd férfiu, hogy amikor

ujból a fiu elé állt, remegő hangon tudta csak mondani:

— Fiam, a te imádat meghallgatta az Isten. A te hited győzött.

Azzal fogta a telefont és amit sohase tett meg azelőtt, senki kedvéért, egyetlen nagyúr szavára sem, — telefonált az egyik nagy városi üzem vezérigazgatójának:

— Néhány perc múlva egy fiatalembert küldök hozzád. Öltöztessék fel és helyezték el azonnal állandó munkára. Súlyt helyeztek rá. Ez az én legszemélyesebb ügyem és kérésem.

Azóta Szürke Péternek van állandó, biztos állása, van lakása, jó ruhája s egy csodálatos szép emléke és bizonyága arról, hogy minden buzgó imádt, minden állhatatos szívvel meghallgat egyszer az Isten.

Aki ezek után még többre is kíváncsi, az forduljon bizalommal Budapest Széke-főváros Elektromos Műveinek Igazgatóságához s meg fog győződni arról, hogy nem mesét, hanem igaz történetet írtunk meg. Megirtuk pedig azért, hogy bizonyosságot tegyünk az igazságról: — Minden nap történnék csodák. Csak nem mindennap vesszük észre.

NAGY LAJOS KIRÁLY

— Gulácsy Irén új történelmi regénye —

A maga nemében szinte páratlan volt az a könyvsiker, ami Gulácsy Irén első nagy történelmi regényét a „Fekete völgyének”-ket követte. Akkor egyesek azt hitték, hogy ennek a sikernek a regény minden kiválósága mellett is az a titka, hogy a Mohácsi vész 400 éves évfordulójára íródott, olyan időkben, amikor Magyarország helyzete sok tekintetben hasonló volt a mohácsi vész utáni időkhez. Ez a gyönyörű regény az irónót — aki akkor még városunkban élt — máról-holnapra a magyar klasszikusok sorába emelte és elvitathatatlan, hogy ha soha, mást nem is irt volna, nevét akkor is megörökítette volna az irodalom történelem. De néhány év múlva hasonló és szintén méltán megérdemelt irodalmi és közönségsikere volt második történelmi regényének a „Pax Vobiscum”, majd a romantikus „Kállói kapitány”-nak is.

Az új magyar történelmi regénynek a „Fekete völgyének” megjelenése óta valóságos felvirágzó korszaka kezdődött. Ezt most már megállapíthatjuk az azt is, hogy Gulácsy Irénnek tulajdoníthat az, hogy az olvasó közönség figyelmébe e nemes műfaj felé terelődött. (Maga a Fekete völgyének több mint kétszáz ezer példányban fogyott el.) Őt követték többben aztán is a történelmi regényírásban, úgy hogy a mai korszakot, tíz éve, Gulácsy Irén első történelmi regényének megjelenése óta a magyar irodalom történetében a történelmi regény fellendülése uralja.

De Gulácsy Irén teremtette meg a magyar történelmi regényírásban azt is, hogy az adatokat régi okmányokból, eredeti forrásmunkákból keresi ki s ezekből olyan történelmi eseményeket tár föl, amelyeket eddigi történetírásunk nagyrészt nem ismert vagy csak történelembüvárok előtt voltak ismeretesek. Ilyen, szinte megdöbbentő részlet a Fekete völgyénekben II. Lajos király születése és a mohácsi nagy csatavészének körülményei. Az előbbihez az adatokat az oradeai püspökség levéltárában találta meg egykoru okmányokban, a másikat szintén egykoru régi elszárgult okmányokból állította össze részben a haditörténelem, részben pedig maga Gulácsy Irén.

Most pedig a negyedik nagy háromkötetes történelmi regényével vannak tele a magyarországi könyvkereskedések kirakatai. Címe: „Nagy Lajos király” és szintén a Singer és Wolfner kiadásában jelent meg, művészi kiállításban.

Ebben a regényében Gulácsy Irén olyan korszakot tár fel, amely jöllehet a magyar történelem legfényesebb korszaka, nagy általánosságban csak keveset tudunk róla.

És ebben a regényben is egy eddig ismeretlen, megdöbbentőregű történelmi valóságot tár fel Gulácsy Irén, amikor mingyárt a regény kezdetén, megírja Nagy Lajosról, hogy a király a legszörnyűbb betegségben, leprában szenvedett. A király szörnyű betegségéről senki sem tud, csak a legénye, akit szintén megfertőz és orvososa. A halál után is csak a felesége s legbizalmasabb környezeté értesül arról, így írdeák papja, Küküllői János, aki aztán megírta és hátrahagyta az utókornak ezt a megrázóregű dokumentumot, ennek a hatalmas embernek nagy munkáját és óriási lelkét, amellyel el tudta látni a szörnyű testi s lelki kínjait.

Mindenki élt s úgy élt, ahogy a regényben írva van. Nem költött alak senki sem. Történelmi

nevek viselői szerepelnek a hatalmas műben. Köztük Lajos király anyja, kinek négy újját levágta Zách Felician s aki 80 éves korában is táncot nyitja meg a bált. Olyan régi szokásokat ír le Gulácsy Irén, mint a királyi gyermekek eljegyzése. Megrázó a leprások életének leírása, akiknek ezrei éltek akkor Magyarországon. Hakeika doktor a királyi orvososa, aki leprásokat boncol, Garay nádor házatája, majd a királyfióbe szerelmessé lesz nádor, hadvezér emberi figurája és a nagy király, vallásos buzgó élete —

HAJTS, HAJTS!

Ringassanak e könnyű rímek
— drága — ékes aranybatáron.
Szép hintó szépitse meg híred...
Üleljen át lágy, bíbor-bársony

szavak öble. Királyi göggel
dőlj e derűs párnákon hátra —
s úgy kocsz, mint egy királynő el.
Illik hozzád e drága rámal

Szavaimból ostort is fontam.
A szavaim száguldó mének.
Cserdíts az ostoroddal nyomban
és vágj a csillagporos égnek!

A végtelenség országútján
röptesen ringó versem drága —
s mint a szellő oly halkán puhán
hajts, hajts a halhatatlanságba!

HORVATH IMRE.

* Mutatvány a szerzőnek „Hangtalan beszéd” című sajtó alatt lévő verseskötetéből.

mind, mind a történelmi hűség adatszerűségével, ujjátéremtve.

Gulácsy Irénnek írói nagysága eddigi regényében sehol sem domborodott ki annyira, mint ebben a műben, mert dacára a történelmi adatok rengeteg halmazának, amit összegyűjtött, mégsem száraz történelmet írt, hanem lüktető, izgalmasan érdekes, drámai feszültségű regényt. Regényes olvasmány keretébe sűrítve tárja elénk azt a megrázó tragédiát, amely évtizedek óta a férj és apa „Ludovicus magnus” az egész világ előtt „nagy” jelzővel illetett király és családja között zajlik le, akiket távol kellett tartania magától, nehogy megfertőzze őket. A betegségről semmit sem sejtő Erzsébet királyné nagy lelki vívódásai afőlött, hogy a férje minden könyörgése ellenére sem enged magához, érintő távolba, sem őt, sem gyermekeit, olyan részletei a regénynek, amely a mesterművek között is művészi remek. Az anya és feleség tragédiájának nagy megértését férfíró sohasem tudta volna ilyen mekapó erővel leírni. De vannak részletek Erzsébet lelki vívódásainak leírásában, ame-

lyekben azok, akik Gulácsy Irén életét ismerik, ráismernek magára az irónóra, az átélés megrázó erejű megrázolásában.

Költő, író és történész Gulácsy Irén ebben a regényben és minduntalan érezzük nagy művészetének varázsát. Mert nagy művészet az, hogy a forrásmunkák óriási tömege mellett, amelyeket lapokon át sorol fel könyvének végén, sehol sem érezzük azt, hogy nehézkes történelmet olvasunk. Pedig tudjuk, hogy adatait a legnagyobb magyar történelmi tudósokkal ellenőrizteteti. Nincs egyetlen sora sem, amely nem történelmi bizonyosságokon épülne fel.

Érdekessége még ennek a regénynek, hogy megtartotta párbeszédeiben Lajos király korának nyelvezetét s a régi, elfelejtett nyelvből számos szót tár elénk. Efelett talán el lehet meditélni, de semmiesetre nem lehet kifogásolni, mert ezzel még érdekesebbé tette nagy művét, amely előtt az eddig megjelent kritikák meghajtották lobogójukat s egyöntetűen megállapítják, hogy Gulácsy Irénnek „Nagy Lajos király” című regénye a legnagyobb mindazok között, amit eddig alkotott.

Magától az irónótól tudjuk, hogy ezt a regényt folytatni fogja és a következő regénye Nagy Lajos leányának, a fiatal Mária királynőnek szomorú korszakát öleli fel, amikor összehull az „aszonyuralom” alatt (Erzsébet anyakirálynő és Mária kezében) a nagy birodalom.

Bebizonyította Gulácsy Irén, hogy a közepek nagy tragédiáit páratlan erővel tudja megeleveníteni. Tökéletesen beleéli magát a korszakba és figuráinak s a kornak ábrázolása olyan monumentális, hogy érthető, ha egyes bírálói csodálkoznak azon, hogy ezt a regényt egyáltalában egy nő írhatta meg.

A budapesti „Nemzeti Ujság”-ban Kállay Miklós — azt írja, hogy „Gulácsy egyenesen a Kemény Zsigmond folytatására nézve a magyar irodalomban és ha a szerző neve nem állna a címlapon, senki sem hinné el, hogy ezt a tökéletes erővel megalapozott, robusztus és félelmes szilárdságu tömegekben feltornyosuló regény momentumot aszonykéz írta”.

Pedig Gulácsy Irénnek minden írását azóta, hogy tollat fogott a kezébe, éppen a férfias erő jellemzi, csak a női lelkirajzokban találjuk meg azokat a finomságokat, lelki megsejtéseket, aszonyi lelki momentumokat, amiket férfi nem ismerhet s csak egy művészaszony tollának ereje képes papírra vetni.

„A történelmi regényírás legmagasabb csúcsáig érkezett el” Kállay Miklós szerint is Gulácsy Irén a magyar reneszánsz nagy királyáról szóló regényével. Az olvasóra nézve pedig külön értéke a regénynek az, hogy ha kézbe vettük, le tenni nem tudjuk, míg a három hatalmas kötetnek utolsó lapjára nem fordítunk. —x—

Mikroszkópikus léghajó

Nincs szó valami türelmi produkcióról; senki nem vette magának a fáradságot, hogy olyan parányi léghajót szerkesszen, amit csak mikroszkópon át lehet észrevenni. De a görccsöl vizsgálatok, keresgélő természettudósok találtak igen szellemes, precízen működő parányi léggömböket, amelyek időnként seregestül szállnak a légóceánban. Bizonyos fenőféléknél a természet arra rendezkedett be, hogy meleg levegő által emelt testcskékkal szálltassa a termékenyítő sejteket messze vidékek erdői felé. Két parányi léghajó, a főrésze ennek a mikroszkópikus léghajónak, amit szakkifejezéssel pollennek, virágporszemnek neveznek, ami meglehetősen komplikált szállítóeszköz. Fel kell ugyanis emelkednie mindenekelőtt a sűrű erdő fölé, hogy szabad tere legyen s aztán a szél szárnyán tova vitorlázik. A levegőbe emelkedés akkor következik be automatikusan, amikor szép az idő és alkalmas a termékenyítő sejtek utazására; amikor nem veri le őket az eső s egyéb, hozzájárul brutális természeti erő. Amikor langyosan kisüt a nap, a pollen két légtartójába zárt levegő átmelegszik, kitérül a könnyebbéde lassan felemeli az egész parányi berendezést a fák koronájára. Ott a szellő, a légáramlás elviszi messzi-messzi tájakra. Alkalmas időben a városi ablakokból sok ilyen szálló instrumentumot lehet elfogni. Egy üveglemezt beglicerínez az ember s kitarthatja az emeleten a szabad levegőre. Hosszabb-rövidebb idő múlva az üveglemezt a görccs alá csúsztatja s egész biztosan talál benn egy ragyogó, finom léghajócskát, egy elévedt pollent.

A fősvény

R. W., egy gazdag angol bankár, aki külföldben rokona a leggazdagabb francia bankárcsaládoknak, az utóbbi napokat Párizsban töltötte s az Etoile melletti egyik nagy szállodában lakott.

Az elutazás napján egy szerény 50 frankos bankjegyet adott a portásnak szokott szavával:

— Fogja, barátom, igyon az egészségemre.

A borralaló túlzott szerénysége egy kicsit kihozta a portást a sodrából s megjegyezte:

— Köszönöm uram, de ha jól emlékszem, legutóbbi itt tartózkodása idején ön 100 frankot adott, hogy igyam az egészségére.

— Ez igaz — válaszolta a bankár —, de azóta nagyon megjavult az egészségem.

Csak a jót hamisítják!

A Koprolnak számtalan utánzata van forgalomban, mert a KOPROL világszerte elismerten kitűnő hashajtó. Hamisítják külsejét, utánozzák külsőjét, de egyetlen egynek sem sikerül minőségben a valódit megközelíteni. Ügyeljen arra, hogy ne adjanak Koprolnak helyett értéktelen utánzatot. Kérjen kifejezetten Koprolnak, nézze meg alaposan a csomagolást, amelyen raj van tüntetve a Koprolnak név. Ha valóban jó, enyhe, de biztos hatás, kellemes ízű hashajtót akar, csak KOPROL-t fogadjon el!

KOPROL
AZ IDEÁLIS HASHAJTÓ.

A női zászlóalj hőse

Nadjusa összebarátkozik a katonákkal. — A lelenc. Az ezredes leleplezi a Nadjusa titkát. Az új telefonista. Riadókészültség. Nadjusa megsebesül az első ütközetben

A. A. Noskoffi tábornok emlékirataiból.

Fordította: Fodor Viola

Amikor a város már messze mögötte volt, Nadjusa fellelegzett: a cél közeledett.

Reggelre már meleg bajtársiasság fűzte a különös, kis önkéntest a hadoszlop többi katonájához. Nadjusa értette a módját, hogyan vidítsa fel a hosszú meneteléstől halálra fáradt fiatal katonákat s a mogorva, öreg tartalékosokat, akik közül némelyik az apja lehetett volna. Mindnyájan örültek a fiatal fiúnak, akinek olyan szokatlanul vékony hangja volt.

Egyszerre azonban váratlan nehézség merült föl: a hadoszlop leállt. Parancsot kapott, hogy a szállítmányt a helyszínen adja át és forduljon vissza Varsóba. Nadjusa elhatározta, hogy az utat a saját felelősségére tovább folytatja.

Látható sajnálkozással váltak el tőle az öreg tartalékosok. Mielőtt továbbmenetelt volna, megírt néhány levelet bajtársai nevében azok szeretteihez s a katonák azt sem tudták, hogyan köszönjék meg neki ezt a nagy szolgálatot.

HALOTTSZÁLLÍTÓ VONATOK

1914 novemberének második felében élénk tevékenység folyt a hadszíntereken. Ezek a kegyetlen harcok nagy befolyással voltak Nadjusa egyéni sorsára, mert az ott elszervezett nagy veszteségeket újabb csapatszállítmányokkal kellett pótolni. Így, azt a csapatotestet, amelyhez Nadjusa újabbban csatlakozott, gyors útemben szintén nyugat felé irányították.

Blone mellett Nadjusa hosszú, üres vasúti szerelvényeket látott egymásután végiggördülni a pályatesten és senki sem tudta neki megmondani, hogy ez mit jelent.

Akkor fogta el a háború első borzongása, mikor két öreg harcos beszédét hallotta:

— Miért mennek ezek a vonatok üresen a frontra, míg mi meg véresre járjuk a lábunkat ebben az eszvesztett menetelésben? — kérdezte az egyik.

— Tsort vos mi! — mormogta a másik — elég hamar fogsz majd a vonatok egyikében visszajárni, pajtás! A kocsihba a sebesülteket fogják majd bezsufolni, mint a heringeket. Itt, hátul, már rég nincs elég vöröskeresztesvonat a rengeteg sebesült számára!

Mélyszéges borzalommal nézte most már Nadjusa a vonatokat, amelyek egymásután tűntek el a messzeségben. Mennyi nyomorúságot és kint fognak ezek nemsokára visszahozni! Vajjon ő maga is rövidesen azok közé fog-e tartozni, akik ezekben a fészerkocsikban térnek vissza? Vagy mingyárt halálos golyó találja ott, kint, a harcmezőn? Ettől a perctől kezdve csak az egy gondolat foglalkoztatta: inkább meghalni, mint nyomorékká lenni!

A blonei pályaudvaron megkérdezte az egyik vasúti tisztviselőt. Az részvétellel nézett rá:

— Nem, kisöcsém, azok nem sebesültszállítóvonatok! — mondta meleg hangon. — Nemsokára magad is ilyenben fogsz majd visszajárni, mert ezek a németek átkozottul jól lönek!

EGY TALÁLT KATONA

A Brzesiny melletti váratlan, nagy német győzelem előtti nap emberteletti furdalmak napja volt valamennyi orosz tiszt és közkatona számára. Szakadatlanul érkeztek a táviratok az orosz törzskarhoz, felszólítva a csapatok parancsnokait, hogy minden rendelkezésre álló erővel

induljanak Lodz felé. Ekkor még minden vezetőben élt a remény, hogy a legközelebbi órákban bosszút állhatnak az ellenségén Fannenberget.

A 43. gyalogoshadosztály, egész éjszakán át, heves hófúvásban folytatott, erőltetett menetelés után közeledett Lowitz határához. A katonák szinte a végsőkig kimerültek már. De nem volt „pardon”. Alvásra gondolni sem lehetett. Gyor-

Epilepsziában szenvedők

A világhírű amerikai „Donhide” a bécsi Wagner-Jauregg klinika véleménye szerint az epilepszia összes olyan eseteiben is használt, hol minden más kezelés eredménytelen maradt.

Postás 200 lei utánvétellel megrendelhető Császár gyógyszerár, București, Calea Victoriei 124.

san, ahogy csak bírtak, tovább kellett menni Előre! Cél: Brzesiny. Mégis, látva a katonák halálos kimerültségét, a parancsnok huszonötpernyi pihenést rendelt el.

Gyorsan teát főztek, mert a torkok teljesen kiszáradtak a nagy megerőltetéssel. Az egyik zászlóaljnak különös szerencséje volt: pihenőhelyük mellett egy félig szétlőtt fészert és egy kis szénaboglyát talált.

Az ezred parancsnoka észrevette, hogy egy katonacsoport körülvette a szénaboglyát és semmi hajlandóságot nem mutat arra, hogy a teával törődjék.

A hadsegéd odaküldte egyik tisztjét a szénaboglyához. A tiszt nemsokára visszatért a katonákkal, akik a boglya körül gyülekeztek. Előttük, a tiszt mellett, egy katonaköpenybe burkolt fiatal fiú lépdelt.

— Ezredes úr, egy lelenc! A szénaboglyából húzták ki! — mutatott a tiszt a fiatal legénykére, akinek egész lénye nagy zavart árult el. A reá nem illő katonaköpenyt sűrű szénaborította; a katonák gunyolódni kezdtek vele.

Az ezredes azonnal látta, hogy ismét egy önként katonának állott ifjával van dolga, amilyen sok akadt ebben az időben. Az ő ezredében is volt már egy, aki elhagyta a szülői házat és a saját szakállára a hadszínterre lopakodott. Az ilyenek jelenléte többnyire jó hatást gyakorolt az idősebb katonákra s így az ezredparancsnokok rendszerint nem emeltek különösebb kifogást fölvetélük ellen.

Hosszan, figyelmesen nézett az ezredes a fiatalember arcába. Az öreg katonatiszt tapasztalt, éles szeme azonnal fölfedezett a fáradt, mosdatlan arcban valamit, ami egy pillanatra meghökentette.

Az önkéntes hebegett valamit, majd ügyetlenül sapkájához emelte a kezét.

Erélvesen szólt rá az ezredes:

— Mit keresesz te itt? Melyik ezredhez tartozol?

Az ezredes szigorú hangja végleg elvette az önkéntes szavát. Csak nézett az öreg katonára, de nem volt képes válaszolni.

— Na jó! Majd fogunk még később beszélgetni — mondta az ezredes. — Meleg teát adni neki! Ti pedig menjetek a helyetekre. Előre!

Az ezredes ezután a hadsegéd gondjaira bízta a fiatalembert.

KIHALLGATÁS AZ EZREDESNÉL

Az ezred elérte Lowicz városát és Brzesiny előtt pihenőt tartott. A fiatalembert ideiglenesen egy gepregyverosztághoz osztottak be.

A parancsnok az önkéntest magához rendelte, hogy személyesen hallgassa ki.

— Honnan jössz? — kérdezte.

Hallgatás.

— Mióta reküdtél már a szénakazalban, amikor katonaim raddaláltak?

— Mintegy félóra.

— Miért bujtál a szénába?

— Holtfáradt voltam.

— Mitől?

— Az össze-vissza bolyongástól.

— Hát mennyi ideig csavarogtál?

— Egész éjszaka.

— Miért?

— A frontra akartam jutni.

— Es itt, most álmodból zavartak fel! Hogy hívnak?

Ujra hallgatás.

— Persze, nem akard megmondani, nehogy hazaküldjétek?

— Igenis.

— Na, felőlem... De végeredményben is, nem vagyunk mi itt egy gyermekgondozó intézet! Anyáitok ott, a front mögött, jobban vigyázhatnak zörfüli fiaikra! Elkényeztetett legénykének látszol. Na, majd meglátjuk. Egyelőre menj a csapathoz és nehogyan panaszt halljak rád!

Igy került be végre Nadjusa egy igazi harctéri csapathoz. Legforróbb ohaja ime teljesült.

Az ezredes az egész menetelés alatt nem tudott szabadulni attól a furcsa benyomástól, melyet az önkéntes reá tett. Mindannyiszor, ahányszor az új önkéntes arcát maga elé képzelte, önkéntelenül a saját családjára kellett gondolnia. Felmerült előtte leányának, egy tizenkilencéves ifjú leánynak a képe; a keserű jelenet, mely a búcsúzáskor közöttük lejátszódott s kemény fáradozása, hogy leányát visszatartsa attól a szándékától, hogy vele együtt, mint önkéntes, ő is a frontra menjen. Még aznap elhatározta, hogy bizonyosságot szerez gyanuja felől, mely nem hagyta nyugodni.

Este ismét magához hivatva a fiút. Négy szemközti állottak egymással. Az ezredes olyan módszerrel alkalmazott vele szemben, amelyet a gyanús betörőkkel szemben szoktak; egyenesen mellének szegezte gyanuját:

— Ismerje be: maga nem férfi, hanem — nő!

Nadjusa megkísérelte, hogy ellentmondjon, de hang nem jött ki a torkán.

Titkát tehát éppen akkor fedezték fel, amikor ő már biztosra vette, hogy senki sem ismeri fel! Hiszen az egész napot együtt töltötte a katonákkal, anélkül, hogy azoknak bármi is föltűnt volna! Annyira belelélt már magát szerepébe, hogy szinte már maga is katonának, férfinak képzelte magát!

Az ezredes nyers szavaira Nadjusa megtört.

Régi, szolid hírnevű, dusan felszerelt fűszer és csemege üzlet legalkalmasabb bevásárlási forrás

MEZEY JÁNOS és TÁRSA

Oradea, Str. Alexandri No. 2, a városházával szemben.

Alapítva: 1893.

Tea, rum, likőr, konzervek. Naponta friss nyulak.

Telefon: 794.

s őszint vallomást tett. Olyan megindítóan esetezte sorsát, hogy a kemény, öreg harcos szíve lassanként fölengedett.

Percekig szólanul, gondolatokba merülve ült, majd parancsot adott az önkéntesnek: — Hívja a hadsegédet!

Nadjusa érezte, hogy ügyét megnyerte. Szinte rohant a kunyhó másik helyiségébe, amelyben a hírszolgálati szakasz működött.

Az adjutáns társaságában ismét megjelent az ezredes elött.

— Pjotr-Petrovics! — szólt az ezredes. — Az új önkéntesek középiskolai képzettsége van. Ossza be őt a távbeszélő szolgálathoz.

— Saját neve alatt, vagy más névvel? — kérdezte a hadsegéd, aki tudta, hogy az ilyen önként jelentkező ifjak titokban szokták tartani igazi nevüket, nehogy hozzátartozóik megtudhassák hollétüket.

— A fiu lelenec, hiszen úgy találtuk a szénakazalban — mondta mogorva humorral az ezredes — legyen hát „Naidjenov” „a talált” a neve! Emlékezzék mindig rá, hogyan buztuk ki a szénakazalból!

„EGY ÓRÁN BELÜL AZ EZRED INDUL!”

Naidjenov telefonista rövidesen tisztában volt minden kötelességével. Egyelőre még nem tartott ott, ahova törekedett. Az az ismeretlen erő azonban, mely arra kényszerítette, hogy a szülői házat elhagyja, továbbra is betöltötte minden érzését és gondolatát. Még mindig odátörekedett, ahol Oroszországért harcolnak; fel akarta áldozni életét a hazáért, ott és úgy, ahol és ahogyan Boris feláldozta.

Azzal vigasztalódott, hogy ez a pillanat sincs már messze. Közben a háború egyre hatalmasabb méreteket öltött. Az ő ezredét is minden pillanatban harcra vethetik. És az ezredtörzskartól a védelmi vonalig már nincs nagy távolság! S a hírszolgálati szakaszhoz beosztott többi bajtársa sem adott még le egyetlen lövést sem...

Igen súlyosnak tetszett eleinte a fegyver. Sokkal, sokkal nehezebbnek, mint azok a félig játékfegyverek, amelyekkel egykor, Boris társaságában, első lövési kísérleteit végezte. A kezelés azonban ugyanaz volt. Szabadidejében Naidjenov telefonista rendszeres lövészeti tanfolyamon vett részt.

November 24-nek éjjelén az ezred teljes riadókészültségben állt. Minden pillanatban sor kerülhetett rá, hogy a Brzesiny közelében harcoló csapatok megerősítésére harcra vehessék.

Virradat előtt megszólalt a tábori telefon csengője. Egy durva, parancsoló hang az ezredparancsnokkal kívánt azonnal beszélni.

Naidjenov ismerte már ezt a hangot s nyomban a parancsnokhoz sietett:

— Ezredes urnak jelentem alássan, a tábornok úr van a telefonnál!

A tábornok úr, a hadosztály parancsnoka, réme volt minden tisztnek és közkatona-nak.

Az ezredes mosolygott Naidjenov aggodalmaskodó arckifejezésén.

— Minden zászlóaljparancsnok és hadsegédei! — parancsolta az ezredes. — Egy órán belül az ezred indul!

Egyebet nem mondott később sem. Arckifejezése azonban sötét volt. A hadosztály törzskar telefonistája közölte később, hogy a németek az éjszaka folyamán elfoglalták Brzesinyt. Az ezrednek most azonnal délkelet felé kell indulnia. Talán sikerülni fog még a németek útját elvágni.

A TÜKREKSZETSÉG

Estefelé már heves harcra került sor a 20-ik német hadtest egyik csapatával, mely megkísérelte, hogy Litzmann tábornok csapatának segítségét nyújtsa.

Naidjenov órája — ugrálszik — elérkezett. Hogy a helyzetet megmentsék, az orosz tartalék legénységet az utolsó emberig harcra vették. Velük együtt menniük kellett a telefonistáknak is.

Erről az első ütközetről Naidjenov nem sokat tudott. Csak arra emlékezett, hogy ő és katonatársai előre rohantak — minden különösebb izgalom nélkül. Megszokta már a harctéri légkört. Látott már sok sebesültet is...

Ejjél rég elmúlt már, amikor Naidjenov újból magához tért.

Jóideig feküdt a földön anélkül, hogy tudta volna, mi baja s belebámult a tiszta, csillagos éjbe. Csak lassanként kezdett agya ismét működésbe lépni, de még mindig nem tudta életfontosságát, mely valahol kettészakadt, úgy érezte, mintha jobb vállában kinzó fájdalom éreztet, különösen akkor, ha megkísérelte fekvő helyzetben változtatni. A hideg azonban a csontjáig hatolt s fogai kegyetlenül vacogtak; az egyre erősödő fájdalom mégis arra kényszerítette, hogy mezdulatlannal feküdjék tovább a földön.

(Jövő vasárnap folytatjuk.)

Olvassátok és ter'esszétek a Magyar Lapok-at!

Medici Katalin élete és kora

— Francis Watson új könyve* —

Az emberiség történetének talán egyetlen olyan korszaka sincs, amely annyi hálás témával szolgálna a modern történetíróknak, mint a renaissance. Rinascimento, újjászületés, mondották az olaszok és valóban újjászületés volt ez a korszak — megújodása, új formákba öntése a diadalmas, csodálatos görög kultúrának.

A rendkívüli idők rendkívüli embereket vettek a magasba. A renaissance golfárma Olaszországból indult, de hamarosan eljutott Franciaországba is, ahol I. Ferenc, a „szalamander-király”, megértő bőkezűséggel fogadta. Átcsapott az Alpokon és ihlető melegeit fúvált a nürnbergi Dürer szívébe. Föláradt a hideg angol folyókön és VIII. Henrik udvarában virágokat fakasztott, tollat adott Morus Tamás és Iantot az erzsébetkori költő kezébe. Nyugat-Európa újjászületett.

Francis Watson, aki a renaissance egyik legsodálatosabb, legérdekesebb nőalakjának, Medici Katalinnak életrajzát írta meg, színes képekben tárja elénk a népeknek és felkőknek ezt a tavaszát. Csak a renaissance teremthetett olyan asszonyt, mint amilyen I. Ferenc menyje, II. Henrik felesége, a Medici-pápa unokahúga volt.

Watson írói művészete nemcsak abban a felsőleges tárgyi tudásban nyilatkozik meg, amellyel az óriási anyagot kezeli, hanem egészen eredeti módszerében is. Az aprólékos, fölsőleges tényhalmozás helyett mindig megtalálja a nagyvonalú összefüggéseket, az események mögött az indítórúgókat, a lelki okokat. Az egész könyvet tájakra köti, a fejezetek címe és tartalma egy-egy város, vidék, kastély vagy királyi pihenőhely színhelyéhez fűző-

*) Ára egy hatalmas kötetben 180 lei. Kapható könyvosztályunknál.

Art egyél, ami jál esik!

Bécs, december hó.
Dr. H. Schur belgyógyász előadás-sorozatát hatalmas kirohánással kezdte az étkezés szektáriánusai ellen. Schur professor az emberek hisztériájával való visszaélésnek tartja, hogy maholnap minden izletes ételtől el akarják egyesek tiltani embertársaikat. A közönség össze-vissza olvas mindenféle fantaszlikusnál-fantaszlikusabb étkezési kalendáriumot, aminek sokszor csak az egészséges vallja a kárát. Az emberi természet Istentől építménye és a mértékletes emberek testének rendszeren éppen arra a tápanyagra van szükségük, amit megkínálnak. Az ember természetes ösztöne sokkal böleőbb mértékűt állít fel, mint az állati kísérletekből és hipokonder személyek önmegfigyeléseiből származó teóriák. Az étkezés szektáriánusai azt mondják, hogy izlési ösztöneink megromlottak és így nem bízhatjuk magunkat rájuk. Általában a beri-beri betegségnek szoktak hivatkozni, amely abból származik, hogy Kelet-Ázsiában a nép nagy tömegei hántolt rizzzel táplálkoznak. Elfelejtik ezek, hogy a szegény kínaiak ép ezért betegszenek meg, mert egyedül rizstáplálékra vannak utalva. Az az ember azonban, akinek módjában van kiválasztania kedvtelése szerint a neki tetsző ételeket, sohasem eshet beri-beri betegségbe. Az emberiségnek nincs szüksége, kalória-táblákra, mert az emberi ösztön már régesrégén megsugta az embereknek, hogy melyik évszakban mit egyenek.

A féli időkben például, amikor vitaminban szegény ételek kerülnek asztalunkra, évszázados szokás alapján sok savanyukáposztát savanyu uborkát és egyéb olyan konzervált növényi termékeket használ minden polgári háztartás, amelyben rengeteg a vitamin. Pedig a régi háziasszonyoknak fogalmuk sem volt még vitaminokról, mikor az ösztön és a gyakorlat rávezette őket a zöldségek konzerválására. Ugyanígy vagyunk a fűszerekkel is. Ostoba dolog, ha el akarjuk tiltani az egészséges embereket a megszokott fűszerektől. A paprika például (ne felejtjük el, hogy osztrák tudós mondja ezeket!) valószínűleg raktára a vitaminoknak. A régi háziasszonyok azonban

dik. Firenzétől Blois-ig, születési helyétől halála helyéig így kísérjük végig Medici Katalint, az egyre változó háttér színes, mozgalmas keretében.

Francis Watson tudása és ízlése színesen, meggyőzően és élethűen állítja elénk annak a drámának a főszereplőit, amelyet Medici Katalin életének és korának nevezhetjük. Sorra felbukkannak előttünk s ha olykor-olykor csak néhány mondat, egy-két bekezdés is jut egyre-egyre, emlékeztünkben tisztán, élesen marad meg valamennyi. A pápák: Kelemen, Hadrián, Leó. Az uralkodók: a szikrázó, sziporkázó I. Ferenc, a komor V. Károly, a fanatikus Szép Fülöp, a lovagias II. Henrik. Katalin fiai: a beteges II. Ferenc, a gyenge Károly, III. Henrik, az angol VIII. Henrik és jégvérű, okos lánya: Erzsébet. Hadvezérek és politikusok: a gőgös Guise hercegek, az ingatag Navarrai Antonie, a nemes Coligny, a hős Condé, a csupa-feketeség Alba. Majd az asszonyok: Diane de Poitiers, Jeanne de Navarra, a hősielkű hugenotta feleség. Navarrai Margit, a Heptameron tudós és megértő-mosolyú szerzőnője, Stuart Mária, akinek szépsége Franciaországban virágozott ki és angol vérpádon hullt vérrózsák közé, a Repülő Csapat, I. Ferenc, majd később Katalin szírienseregének hölgyei — Francis Watson könyvében ők és még sok százan feledhetetlen életre kelnek.

Külön érték és erény Watson könyvének stílusa. Minden eseményt, történést formálódik kezében. Amikor Medici Katalin életének legdöntőbb eseményéről, a Szent Bertalan-éjéről ír, akkor is megtalálja a felsőleges tárgyilagosság hangját.

Francis Watson könyvének megjelenése eseményt jelent irodalmi életünkben. Magyarra Guthi Erzsébet fordította le kitűnően és a magyar kiadást tizenhat korabeli kép díszíti.

nem azért készítették a gulyást paprikával és hagymával, mert vitaminokat akartak enni, hanem egyszerűen azért, mert a legtöbb húsfele így készíthető a legizletesebben. Az igazi tudomány az étkezés terén is a legtöbbszór bebizonyítja a tradíciók helyességét. Étkezésünkkel a legtöbb esetben tehát hallgassunk csak ösztöneinkre. Ez az ösztön arról is gondoskodik, hogy se tulsokat, se tulkeveset ne együnk. És kísérletezem egyszer — mondja a professor — teljesen egyforma süteményekkel, egyeseknek azonban abból a süteményből adtam, amely sok tojásfehérjével volt elkészítve, a többieknek pedig tojásfehérje nélküli süteménydarabokat nyújtottam át. Azok, akik a tojásos süteményeket kapták, sokkal hamarabb jóllaktak és sokkal hamarabb abbahagyták az evést, mint azok, akik látszólag ugyanolyan, de tojásfehérje nélküli süteményeket kaptak. Az ösztönben legfeljebb azért tévedhetünk, mert a jóllakottság érzése néha későn jelentkezik, azaz akkor, amikor gyomrunkat már tulságosan megtöltöttük. Pontos tehát, hogy mindig kissé éhesen kellünk fel az asztaltól. Ösztöneinket csak a foggyasztókurák ronthatják meg, mert ha hosszabb ideig koplalunk, akkor étvágyunk esetleg örökre elveszhet.

Hibátlan helyesírás a műveltség fokmérője!

Balassa József dr

A magyar helyesírás kézikönyve és szótára

Ára 99 lei és portó.

Kapható könyvosztályunknál.

Ujítsa meg sorsjegyeit!

FIGYELEM!

● Kedden, december 15.-én, azaz két nap múlva, lesz az Állami Sorsjáték II. osztályának a húzása. Ezen eseményre való tekintettel a sorsjegyárudák irodái ma, vasárnap, egész nap nyitva vannak.

Vásároljon új sorsjegyeket!

KERESZTREJTVÉNY

48. (241.) szám.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
14		15						16					17	
	18				19	20		21			22			
23	24				25				26				27	
28				29		30			31					
32			33		34			35				36		
37		38		39		40		41			42		43	
	44		45		46				47		48			
49							50							
	51				52	53			54					
55	56				57				58				59	
60		61		62				63		64			65	
66			67			68		69		70		71		
72						73					74			
		75			76		77			78				
79	80		81			82				83			84	
85														

Beküldendő sorok: Vízsz.: 1, 49, 57, 85. Függőleges: 10, 13, 53, 64.
Beküldési határidő: december 23.

Vízszintes sorok:
1. Zenetitan és operája. 14. Zenei félhang.
4. Zenemű, latinul. 16. Budapesti szinigazgató.

17. Pete eleje. 18. Vonósnegyes tagja nevének közepe. 19. Zenei rövidítés. 21. Értéktöbblet. 23. Idea. 25. Hangszer. 26. Belépődíj (népiesen, ide-

Elvesztette állását a reuma miatt, miután 30 évig dolgozott a vasútnál.

Nagyon szomorú, ha elveszti állását 30 évi munka után a vasútnál, betegség miatt, mint ez a munkás. De a reuma, amelyben szenvedett, olyan súlyos volt, hogy kénytelen volt elhagyni munkáját — ez a munkás nem tudott egyetlen lépést sem tenni bot nélkül. Egy hölgy azt a tanácsot adta neki, hogy szedjen Kruschen sót. Szedett Kruschen sót és miután látta, hogy sokkal jobban érzi magát, tovább szedte megszakítás nélkül e sokat, amíg annyira nem érezte jól magát, hogy újra munkába állhatott. Ime, ezt írja saját maga:

„Három éven keresztül szenvedtem köszvényről. Bóttal kellett járnom. Emiatt kénytelen voltam elhagyni állásomat. Váltókezelő vagyok és a vasút szolgálatában állottam 30 éven keresztül. Egy hölgy azt a tanácsot adta, hogy kíséreljem meg a Kruschen sót. Elhatároztam, hogy veszek néhány üveggel és beszédem mind, hogy megállapítsam, vajjon a hatás valóban olyan kitűnő-e, mint állítják. Látván, hogy sokkal jobban érzem magam, hosszabb időn át szedtem Kruschen sót, míg teljesen meg nem gyógyultam. Most teljes egészségnék örvendek és újra felvettem a munkát. Nem találok megfelelő szavakat a Kruschen dicséretére.” — W. T.

A reuma okozta fájdalmak és merevség okai azok a túlhevűs húgysav-kristályok, amelyek az izmokba lerakódnak. A Kruschen tartalmazta természetes sók ösztönzik a veséket és májat normális és rendszeres munkára, segítik a szervezetet, hogy a túltengő húgysavat kiűszöbölje, amely a fájdalmakat okozza.

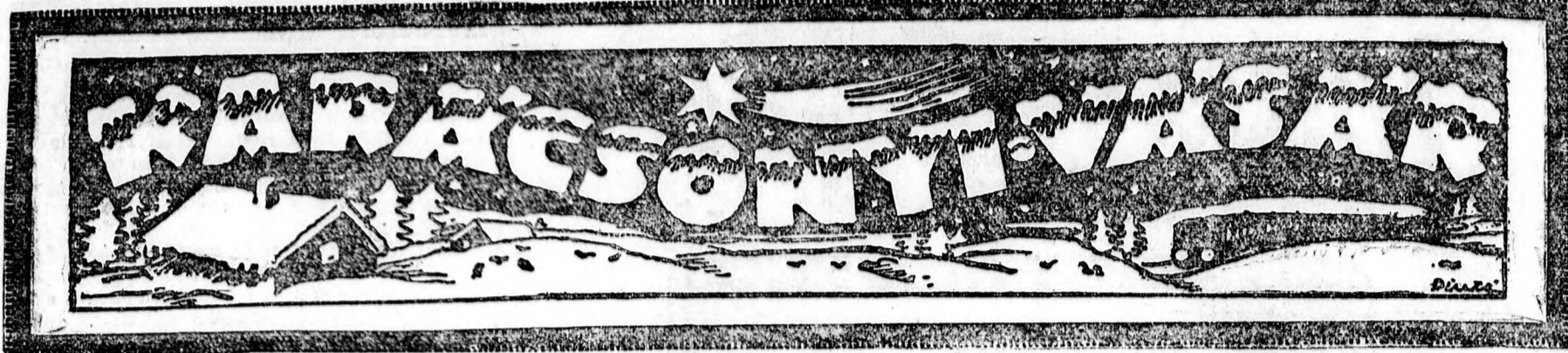
A Kruschen só az ország minden gyógyszerárában és drogériájában kapható. Nagy üveg 95 lei, kis üveg 60 lei.

gen szó, fon.) 28. Zenei jelzés. 30. Vissza: Basillides hangja. 31. Kelta nép. 32. Felszólításféle. 33. Szín mássalhangzói. 35. Német névmás. 36. Pótya közepe. 37. Fordítva: Orosz folyó. 39. Férfi-hang. 43. Meggyilkolt miniszterelnök monogramja. 44. Felvonás, idegen nyelven. 46. Ót rövid magánhangzó. 47. Kadenzia zenei rövidítése. 49. Kiváló magyar basszista. 50. Zenei jelzés. 51. Félhang. 52. Operakomponista (ék. fölösleges). 54. Sátor mássalhangzói. 55. Azonos mássalhangzók. 57. Magyar regény- és színműirő. 59. Egy-mást előző skálahangok. 60. Hang, idegen nyelven, fonetikusan. 62. Félhang. 63. Római három. 65. Végén a-val: exotikus ragadozó. 66. Zeneszerző, gordonka- és cimbalomművész. 68. ...fanidesz karmester. 70. Magyar zenei író és kritikus (+) 72. ...Sisters. 73. A magyar nemzet csalóánya. 74. Filmmárka. 75. Verdi-opera. 77. Vissza: betű neve. 78. Vissza: Vénusz-szobor lelőhelye. 79. Olasz skálahang. 81. Japán őslakója. 83. Ilyen a választóvíz. 84. Római 1500. 85. Kiváló magyar zeneszerző.

Függőleges sorok:

1. Német operaszerző és operája. 2. Félhang. 3. Bellini-opera. 4. Vissza: amerikai rét. 5. Francia utca. 6. A régi cs. 7. A „Windsori vig nők” komponistája, keresztneve kezdőbetűjével. 8. Két hang a skálából. 9. Rádió-kellék magánhangzói. 10. Most jubilált angol zeneszerző, keresztneve kezdőbetűjével. 11. Olasz város. 12. ...osz. 13. Magyar hegedűművész, közepe eredeti családneve. 18. Két szó: I. Mutatószó. II. Bíró eleje. 19. Női hang. 20. A-val: iratok (latinul). 22. Férfinév. 24. A szinpad és zenekar közt tartózkodik, mégis láthatatlan. 27. Kabaré-komikus. 29. ...ók, színműirő. 31. Vagyok, németül. 34. Két szó: I. A Paleskei nótárius szinpadi szerzője, II. Mit, németül. 35. Két szó: 1. Francia pénz, II. Ilyen tehetőség is van (ékhiány). 38. Zenei rövidítés. 40. Rádióműszó többese. 41. Vissza: asztalt étkezésre készít elő. 42. Ének(lés), olaszul. 44. Zenei rövidítés. 45. Tisza mássalhangzói. 47. Ritka félhang. 48. Hangnem. 53. Jeles magyar zenetörténész 1821—99). 56. Magánszólam. 57. Idegen nőnév. 58. Igy, latinul. 59. Francia zeneszerző, fonetikusan. 61. ...breve, zenei jelzés. 62. Két szó: I. Tekervényes szervünk, II. Zenei félhang. 64. Wagner-opera hősnője. 65. A vezető hang(szer). 67. „Máskép”, másképp. 68. Wolff—Ferrari-opera. 69. Há-zasság németül. 71. Vissza: szín, franciául (ék. fölösleges). 76. Ázsiai főváros eleje. 78. Szokolay ...80. Kötőszó. 82. Azonos magánhangzó. 83. Oooo. 84. amerikai „ur” rövid.

Mult számainkban közölt keresztrejtvényeink megjelölése, a megfejtők neveinek közlése helyszüke miatt későbbre maradt.

Legszebb karácsonyi ajándék a jó könyv!

Tóth Tihamér művei:

Tóth: <i>Krisztus király</i>	ára	240	Lei.
Tóth: <i>Hiszek egy Istenben</i>	"	240	"
Tóth: <i>Hiszek az egyházban</i>	"	240	"
Tóth: <i>Hiszem az örök életet</i>	"	240	"
Tóth: <i>A szenvedő és győzedelmes Krisztus</i>	"	240	"
Tóth: <i>Tízparancsolat, I.</i>	"	240	"
Tóth: <i>Tízparancsolat, II.</i>	"	240	"

Legszebb ajándék könyvek:

Missalé vk., vörösmetszés	ára	295	Lei.
Missalé vk., arany metszés	"	320	"
Missalé bórka, vörösmetszés	"	550	"
Missalé bórka, arany metszés	"	615	"
Schütz: <i>Szentek élete, I., II., III., IV. füzeve</i>	"	420	"
Schütz: <i>Szentek élete, I., II., III., IV. félévazonkötés</i>	"	560	"
Schütz: <i>Szentek élete, I., II., III., IV. egész vázonkötés</i>	"	630	"
Schütz: <i>Szentek élete, I., II., III., IV. luxus vázonkötés</i>	"	840	"
Schütz: <i>Szentek élete, I., II., III., IV. bőrkötés</i>	"	1200	"
Kállay: <i>A Pápa és a Vatikán</i>	"	264	"
L. Burger: <i>Bölcsőre hulló fények és árnyak</i>	"	90	"
Julier: <i>A világháború magyar szemmel</i>	"	350	"
Babics: <i>Amor Sanctus</i>	"	350	"
Harsányi: <i>A nemporladó kezű király</i>	"	180	"
Spiragó: <i>Felnőttek katekizmusa</i>	"	360	"

Leánykönyvek:

Wagner: <i>Mai lányok életstílusa</i>	ára	60	Lei.
Gerely: <i>A művelt leány</i>	"	110	"
Gerely: <i>Hivatás vagy robot</i>	"	110	"
Gerely: <i>Ki vagyok?</i>	"	120	"
Gerely: <i>Add nekem szívedet</i>	"	110	"
Csaba: <i>Amit a nagy leánynak tudnia kell</i>	"	140	"
Csaba: <i>Amit a serdülő leánynak tudnia kell</i>	"	140	"
Csaba: <i>Amit a fiatal asszonynak tudnia kell</i>	"	125	"
Stadler: <i>Szeretnéd, ha szeretnének</i>	"	85	"
Stadler: <i>Valaki vár engem</i>	"	80	"

Karácsonyi ujdonságok:

Bangha: <i>Magyar jezsuiták Pom-bal börtönében</i>	ára	50	Lei.
P. Pál: <i>Az elveszett gyűrű</i> (Korda kiadás)	"	25	"
P. Pál: <i>A szeretet művésze</i> (Korda kiadás)	"	25	"
Csávossy: <i>Egy élet Jézusért</i> (Korda kiadás)	"	30	"
Müller: <i>Legyetek tökéletesek</i> (Korda kiadás)	"	35	"
Beaudenon—Gergely: <i>Elmélkedések</i> (Korda kiadás) II.	"	200	"
Csávossy: <i>Kereszt és feltámadás</i> (Korda kiadás)	"	235	"
Csávossy: <i>Védőszentek</i> (Korda kiadás)	"	165	"
Endrődy: <i>Jézus nyomában</i> (Korda kiadás)	"	115	"
Krane: <i>Véres csillag</i> (Korda kiadás)	"	110	"
Markó: <i>Szibérián át a kolostorig</i> (Korda kiadás)	"	60	"
Szívós: <i>A ma diákja</i> (Szt. István társ. kiadása)	"	120	"
Megyesi: <i>Az isteni kegyelem anyja</i> (Szent István társ. kiadása)	"	90	"
Rudolf: <i>Rövid dogmatika</i> (Szent István társulat kiadása)	"	100	"

Ifjúsági könyvek:

Wagner: <i>A nagy király katonái</i> (Korda kiadás)	ára	60	Lei.
Jászainé: <i>Magyar fészkek fióka</i> (Korda kiadás)	"	215	"
Zsoldos: <i>Arnyék herceg</i> (Szent István társulat kiadása)	"	100	"
Tobis: <i>Tündöklő Jánoska</i>	"	100	"
Kristóf: <i>Patkó Pista</i>	"	115	"
Kovács H.: <i>Margit-virágok</i>	"	95	"
Blaskó: <i>Szivecske</i>	"	85	"
Czeke: <i>Jézuska hegedűje</i>	"	70	"
Blaskó: <i>Királyi sarj</i>	"	185	"
Bordeaux: <i>A kis keresztetek</i>	"	158	"
Orbán: <i>Ezermester</i>	"	125	"
Schmiedtmayr: <i>Gyermekek a szentség útján</i>	"	125	"
Pálosy: <i>Fiúk akarni kell</i>	"	110	"
Csűrös: <i>Ripsz és Ropsz</i>	"	100	"
Blaskó: <i>Pityu</i>	"	100	"

Lelki élet könyvei:

Brentano: <i>A mi Urunk Jézus Krisztus kinszenvedése</i>	ára	120	Lei.
Horváth: <i>Életépítés</i>	"	65	"
Tanquerel: <i>Aszkétika és misztika</i>	"	350	"
Lemoine: <i>Don Bosco János élete, I., II.</i>	"	470	"
Csávossy: <i>Együtt a Mesterrel</i>	"	110	"
Bíró: <i>E jelben győzni fogsz</i>	"	20	"
Beaudemena: <i>Elmélkedések az evangéliumról, I.</i>	"	200	"
Müller: <i>Ferrero M. Benigna Consolata élete</i>	"	95	"
Müller: <i>Farkasok között</i>	"	55	"
Tomka: <i>Három nap a Manrézaban</i>	"	130	"
Plus: <i>Hogyan imádkozzunk?</i>	"	45	"
Tissot: <i>Hibáink jórafordításának művészete</i>	"	80	"
Lehodey: <i>Isten kezében</i>	"	120	"
Willam: <i>Jézus élete</i>	"	235	"
Müller: <i>A jó Isten</i>	"	75	"
Plus: <i>A kereszt királyi útja</i>	"	90	"
Kemenes: <i>Királyi papság</i>	"	145	"
Elekes: <i>Krisztust, kenyeret</i>	"	165	"
Schmiedt: <i>Leiket az életbe</i>	"	110	"
Blázovich: <i>A legfőbb válság</i>	"	60	"
Blázovich: <i>A csend mélységei</i>	"	105	"
Kühár: <i>Liturgikus Lexikon</i>	"	215	"
Boue: <i>Mit rejt a jövő?</i>	"	35	"
Müller: <i>A nagy szentség szolgálatában</i>	"	90	"
Csávossy: <i>Nagy király nyomdokain</i>	"	235	"
Csávossy: <i>Örök igazságok</i>	"	235	"
Esser: <i>Negyedóra a szószéken, I., II., III.</i>	"	255	"
Kühár: <i>Örök élet forrásai</i>	"	130	"
Eymard: <i>Szentáldozás életforrás</i>	"	80	"
Eymard: <i>Isteni nagy Szentség</i>	"	80	"
Walter: <i>Üdvözlégy Mária</i>	"	110	"
Oslay: <i>Szabin testvér</i>	"	120	"
Krane: <i>Sziena legenda</i>	"	105	"
Müller: <i>Szent bilincsek</i>	"	55	"
Kárpáti: <i>A szeretet apostola</i>	"	70	"
Müller: <i>Szeressétek egymást</i>	"	35	"
Legoya: <i>A világmisszió hősei</i>	"	60	"

Legalább 500 lei értékű rendelés esetén 5%,
legalább 1000 lei értékű rendelés esetén 10%
kedvezmény december 12—január 15-ig.

Apcéki hirdetések

Adás-vétel

Fényképezőgépet
veszek 6x9 cm. filmre,
Juhász, Str. Simion
Stefan 24. Oradea.

Eladó
egy jó állapotban levő
rödli és egy 10 vagy 12
éves gyermeknek való
zöld trickó siótlöny. —
Ugyanott egy haba
sportkocsi és egy villa-
mos oktató játék. Ora-
dea, Str. Regele Carol
II. No. 19. Chaura.

Gebrüder
Stinngl zongora, rövid
eladó. Oradea, Strada
Sztaroveszky I. em. 9.

Eladó:
70 literes rézüst, 50 li-
teres zsirosbődön, táblá-
k. „Alpaca” evőesz-
köz. Megtekinthető dé-
lután 2—4-ig. Oradea,
Str. Horia 14.

Eladó
komplett ebédlő és há-
lő. Oradea, Strada Ne-
nopol 15. szám.

Eladó
olesón egy polituros
agy. Oradea, Strada
Alexandri 32. emelet
balra.

Jóhangu
Schiedmayer piano
eladó. Németh, Fázá-
raş, Piata Mihai Vitea-
zul 9. szám.

Hülönféle

MAGAS
árért veszek aranyat,
ezüstöt, brilliántot bár-
milyen mennyiségben
HERBST ékszerész
Oradea, Bul. Regele
Ferdinand No. 3.

Gyomorégés,
és gyomorsavtúltengés
emésztési zavarok, epe-
baj ellen biztos hatású
a Magotín gyomorpor
Ára 60 lei. Lerakat.
Csanda gyógyszerár
Oradea.

Mindentféle
borotvát, kést, ollót,
hajvágógépet legjobban
köszörlő Ifj. Kelemen
János, Oradea, Piata
Mihai Viteazul (Strada
Avram Jancu sarok).

Kaczián
borpince Oradeán, Str.
Regele Carol 24. sz. a.
megnyit. Borok lite-
renként kaphatók.

Eladó
ebédlő kredenc, asztal
és egy 6 karú csillár.
Oradea, Str. Pasteur
No. 37.

PUHA ÓLMOT állan-
dóan vesz a Szent
László-nyomda r. t.
Oradea, Strada Regele
Carol No. 5.

Figyelem!
Legolcsóbb perzsa szőnyeg beszerzési forrás,
rendelje és készen Mindenféle gyapju fon-
alak és felvétel anyagok, mintázott és festett
zsákszőnyegek nagy választékban. Hozzávaló
szőrt gyapju fonalak minden színben csak
a „FORTUNA” szővőműben szerezhetők be.
Oradea, Strada Vlăduţa 4. szám, az udvarban.

Alkalmazás

Gyermekszertető
mindenes felvétetik jó
bizonyítvánnyal. Cim:
Oradea, Str. Sztaro-
veszky 17-a.

Mindenes
házvezetőnői állást ke-
resnek plébánián magá-
nos öreg urnát, vagy
házaspárnát. Cim: Str.
Pietrosă No. 12. Cluj.

LAPARUSITASRA
emberek magas száza-
lékkal felvételnek. Je-
leatkozás a kiadóhiva-
talban.

Lakás

Urinőnek
kiadó utcai parkettes
szép nagy szoba, elő-
szobával, butor nélkül.
Oradea, Str. Millerand
3. szám. I. emelet.

Világos,
utcai butorozott szoba
a központban azonnalra
kiadó. Oradea, Strada
Duca 8. I. em.

Két utcai szoba
konyha és mellékhelyi-
ségekből álló lakás ki-
adó. Str. Leagănuului 12